DE DURE BEENEN VAN FRANK KRONEN

DOOR
CHARLES
KRIENEN

VAN HOLKEMA & WARENDORF'S
UITG·M'J. N.V. AMSTERDAM

DE DURE BEENEN VAN FRANK KRONEN

ORANJE-BIBLIOTHEEK
VOOR JONGENS EN MEISJES

VOL HARDT EN WAECKT

AMSTERDAM
V. HOLKEMA & WARENDORF'S UITG. MIJ N.V.

K O K
Krie

DE DURE BEENEN VAN FRANK KRONEN

DOOR

CHARLES KRIENEN

GEÏLLUSTREERD DOOR E. TEN HARMSEN VAN DER BEEK

VolHardt EnWaeckt

AMSTERDAM
VAN HOLKEMA & WARENDORF's U.M. N.V.

GEMEENTEBIBLIOTHEEK
ROTTERDAM

IN DE SERIE

ORANJE-BIBLIOTHEEK

Geïllustr. Boeken voor Jongens en Meisjes zijn verkrijgbaar:

Van C. JOH. KIEVIET
Wilde Bob — Het slot op den Hoef — Een Dozijn Hollandsche jongens — De Zeeroover van Oostzaan

Van TRUIDA KOK
De Kleindochters van Mevrouw Westlandt — Loula Almerus — Twee Zusjes — Biene van Edoma

Van J. G. KRAMER
Om de Schatten der Onoverwinlijke vloot

Van J. P. ZOOMERS-VERMEER
Op Rozenhofje — Een klein meisje alleen — De vroolijke jaren van Dolf Hazewind

Van WILLEM VAN DOORN
Zaansche Spitsbroeders

Van WILLY PETILLON
Moeders Oudste — Pop — De Kinderen van Rheede

Van RINA VAN DEN HOUT
Een gezellig Huisgezin

Van EMMY BENARD
Bakvischjes Lief en Leed — Jongemeisjesdroomen

Van M. KRAMER
Gerrit van Doorn

Van AGATHA
De Pleegdochter van den Goochelaar

Van SUZE ANDRIESSEN
De Familie Van Herpen — De Beukenhorst

Van ANNA VAN GOGH-KAULBACH
Een Buitenkind — Lente — De Prullemand

Van CLAUDINE BIENFAIT
Rieks beschermelingen

P86 4762183
B1000 898 9895

Informatiecentrum Jeugdliteratuur

Voor
Frank en Lydia,
mijn kinderen

Hoofdstuk I

EEN NOODLOTTIGE VAL

De eindbel had geluid; de dubbele buitendeur ging open en de onderwijzer, dien dag met de deurwacht belast, trad naar buiten. Na hem stapten de leerlingen der hoogste klas, wier lokaal het dichtst bij den uitgang gelegen was, de speelplaats op, door hun onderwijzer, den heer Hoogstraten, gevolgd. Geen enkele voorbijganger zou hebben opgemerkt, dat de school op dit oogenblik uitging. Zwijgend schreden de leerlingen in rijen van twee netjes achter elkander de speelplaats over. Doch nauwelijks hadden de eerste jongens de straat bereikt en hun hoed of pet voor den onderwijzer afgenomen, of hun met moeite bedwongen vrijheidszucht uitte zich in allerlei kreten en klanken, die de bolle Aprilwind meevoerde op zijn snelle wieken.

„Net wilde beesten,” bromde de melkboer, die een eind verder woonde en hij trok, voorzichtigheidshalve, zijn melkwagen het trottoir op.

„Ze hebben den wind in hun hoofd," mompelde het dienstmeisje, dat aan de overzijde de ramen zeemde en ze droeg gezwind den emmer met water de veilige gang in.

De wind regeerde: de bolle, blijde, jongensachtige Aprilwind, die speelsch om de straathoeken schoot, de straten volblies en de groenende kruinen der boomen heen en weer schudde als een booze moeder haar ongehoorzaam kind. Maar, ongehoorzaam of ongezeggelijk waren die boomenkruinen toch niet; ze droegen tevreden en geduldig den rijken schat van groene blaadjes, die allemaal een lust waren om te zien.

Als reizigers, die een berg beklimmen, tornden de jongens in gebogen houding tegen den wind op, hun hoofddeksel stevig in de hand geklemd.

Het aantal jongens verminderde allengskens. Toen ze het groote plein bereikt hadden, was nog een vijftal overgebleven.

Dit plein was omringd door hooge huizen, zoodat de wind hier geen vat had op de jongens. Alsof hij gebelgd was over zijn machteloosheid huilde hij kwaadaardig over de daken en floot gierend langs de hooge schoorsteenen.

„Bek af!" steunde Frank Kronen en viel hijgend neer op een bank; de andere vier deden als hij.

Een oogenblik bleven ze zitten, net vijf amechtige oude mannetjes, die aan asthma lijden. Maar asthmatisch waren ze niet. Het waren vijf solide, gezonde Hollandsche jongens met longen als nieuwe blaasbalgen en met een hart als een pas gegoten klok, waarin de klepel vroolijk klept.

Frank was de eerste die van de bank wipte.

Uitdagend plaatste hij zich voor het viertal, stroopte de rechterjasmouw tot boven den elleboog op en daagde uit: „Kom maar op!"

De wind had stellig schik in deze onverwachte uitdaging, want heftiger nog schudde hij de boomenkruinen heen en weer, die zacht kreunden.

„Nou Dempsey, wat zou je er van denken?"

Deze vraag was gericht tot Paul Burgharts, wiens huid door zijn jarenlang verblijf in de tropen bruin gekleurd was.

Paul lachte breed; twee rijen hagelwitte tanden glinsterden tusschen het bruin van z'n lippen.

„Je bent me te sterk, Carnero," antwoordde hij gemoedelijk-prijzend, „maar voor een partijtje hardloopen ben ik te vinden."

Dit zeggende sprong hij op den grond en plaatste zich voor Frank.

„Waarom wedden jullie?" vroeg Hein Post.

„Laaghartige bookmaker!" riep Frank uit, „denk je, dat je hier op de wedrennen van Auteuil bent? Wij loopen hard om de eer, omdat we de sport liefhebben." Frank schreeuwde zoo overtuigend en hard, dat de wind, alsof hij bang was van dat groote geluid, er even van zweeg.

„Bravo!" riep eensklaps een stem en op- en omziende zagen de jongens een heer staan, vlak achter de bank, beide handen steunende op de leuning.

„Ik geef een boek aan den winnaar."

Verbazing met twijfel vermengd teekende zich af op de gezichten der jongens.

„Ik meen, wat ik zeg," ging de heer Hauser — aldus was zijn naam — verder. „Ik houd van de sport en ik houd van jongens en wie als winnaar uit den strijd te voorschijn komt, krijgt van mij het beroemde boek: „Alleen op de Wereld"; het lievelingsboek uit mijn jongensjaren."

„Mag ik ook meeloopen, meneer?" vroeg schuchter Jan Donkers.

„Natuurlijk, natuurlijk! Ik zou zeggen, loopen

jullie alle vijf. Ieder heeft de kans en van verlies is geen sprake. Over hoeveel meter gaat de wedloop?"

Frank stelde voor drie maal om het plein te loopen.

„Uitstekend," zei de heer Hauser, op de bank plaats nemende. „Ik ben de jury. Het aantal deelnemers is niet zoo groot of ik kan den uitslag van hieruit gemakkelijk vaststellen. Krab met je schoenhak maar een voor in het zand, die dan de plaats van vertrek aangeeft en zet er de eerste letter van je voornaam naast. Zoo is iedere vergissing uitgesloten. Als jullie je plaats hebben ingenomen, tel ik: een- twee- en op drie zet je de sokken erin. Ingerukt marsch!"

In een ommezien hadden de jongens hun plaats ingenomen en toen het waarschuwingsbevel *één* geklonken had, schoten ze alle vijf in de loophouding om op het uitvoeringscommando „drie" weg te rennen.

Wat te verwachten was, gebeurde. De eerste ronde hadden ze nog niet volbracht of drie der vijf gaven het al op, ziende, dat Frank en Paul een niet in te halen terrein op hen hadden gewonnen.

Ze keerden naar de bank terug en volgden, evenals de heer Hauser met klimmende belangstelling

den wedstrijd van Paul en Frank, die gedurende de tweede ronde elkander pal op zijde bleven.

„Te deksel, ze geven elkaar niets toe!” riep de heer Hauser, die evenals de drie jongens naast hem in spanning geraakte.

De derde ronde was ingegaan en tot groote verbazing der jongens, die wisten, dat de stevige Frank nog nimmer een wedloop van den lenigen Paul gewonnen had, zagen ze, dat Frank zijn tegenpartij vooruit was. Niet ver nog, een enkelen meter misschien.

Doch, dit niet verwachte, wond de jongens op en prikkelde hen tot aanvurende kreten:

„Houd vast, Frank, houd vast, je wint het, je wint het!”

Het scheen, dat de aanvurende kreten aan Frank nieuwe kracht en meerdere vlugheid verleenden, want met iedere minuut werd de afstand, die de jongens scheidde, grooter.

„Volhouden, Frank, volhouden!”

Plotseling een val en een kreet als van pijn, die sneed door het breed bulderen van den wind. Paul die niet direct zijn vaart had kunnen stuiten, liep op Frank toe, evenals de heer Hauser en de drie andere jongens.

Pijnlijk kreunend lag de arme Frank daar, de oogen half gesloten, het gezicht verwrongen van pijn.

De heer Hauser knielde naast Frank neer en uit de inlichtingen, die deze geven kon, meende de heer Hauser te moeten opmaken, dat den jongen een ernstig ongeval overkomen was. Zijn onderstelling zou spoedig bevestigd worden door den geneesheer.

Frank had zijn rechterbeen gebroken.

Voorzichtig schoof de heer Hauser den steen weg, die onder Franks been lag.

„Laat ’m stil liggen, jongens,” waarschuwde de heer Hauser, zich oprichtende. „Ik zal de eerste Hulpdienst opbellen.”

Hij vloog den winkel op den hoek binnen en was in een ommezien terug. Uit alle huizen kwamen menschen toeschieten, evenals uit de straten, die op het plein uitkwamen.

De heer Hauser, weer naast Frank geknield, wischte hem het zweet af, dat rijkelijk van zijn gezicht vloeide.

„Heb ik m’n been gebroken, mijnheer?” vroeg Frank zacht en pijnlijk.

„Misschien niet,” antwoordde de heer Hauser

ontwijkend. „Houd je maar goed, mijn jongen en blijf rustig liggen. De dokter zal er dadelijk wel wezen.” Enkele minuten later naderde een auto in snelle vaart het plein. De remmen knarsten; een geneesheer stapte uit.

Hij informeerde met een enkel woord naar het gebeurde, knielde daarna bij Frank neer, deed hem een paar vragen en bevoelde de pijnlijke plaats, door Frank aangeduid.

„Gebroken,” zei hij zacht tot den heer Hauser en toen tot Frank: „We zullen je maar even meenemen, naar het ziekenhuis, mijn jongen.”

Frank kon geen woord zeggen.

Tranen vulden zijn oogen, omdat hij aan moeder dacht, aan vader en zijn lieve kleine zusje Lydia.

De geneesheer wenkte den verpleger die bij de auto was blijven staan en samen droegen ze den jongen het voertuig in.

„Ik zal de ouders waarschuwen,” had de heer Hauser den geneesheer beloofd.

De auto suisde heen; de nieuwsgierige menigte verspreidde zich. Zwijgend bleven de vier jongens een oogenblik om den heer Hauser staan.

„Wat een droevig einde van den wedstrijd,”

zuchtte deze, het hoofd schuddende. „Had ik maar geen prijs uitgeloofd,” verweet hij zich zelf, „misschien was het dan niet gebeurd.”

Hierop informeerde hij naar Franks adres, gaf den jongens een hand en zei:

„Het beste met jullie vrind, jongens.”

Toen haastte hij zich naar Franks woning.

Een paar uur later lag Frank in de chirurgische afdeeling te bed; het rechterbeen in een gipsverband en hij moest, ondanks de pijn glimlachen, toen hij dacht aan den titel van het beloofde boek:

ALLEEN OP DE WERELD.

Hij voelde zich wel alleen in die groote, stille zaal met haar vele bedden, waarlangs zoo nu en dan een verpleegster geruischloos ging.

VROEG BEZOEK.

Het was wel een somber uitziend gebouw, het groote stadsziekenhuis. Van buiten bekeken leek het een kazerne, met zijn ver zich strekkende, zwarte muren en zijn ontelbare kleine raampjes, waarachter zelden een menschelijk wezen te zien was. Een

groot plein scheidde het van de straat, die er aan de voorzijde langs liep, terwijl de bezoeker door een hooge poort het plein kon betreden.

En door die hooge, ijzeren poort, ging den volgenden morgen tegen klokslag van elven een klein meisje, vast haar oogen gericht op het groote gebouw en merkte dan ook in het geheel den man niet op, die achter den ingang stond en met verbazing naar het meisje keek, dat zoo parmantig langs hem liep, zonder hem aan te zien.

Die man in een blauw pak gekleed, waaraan blank gepoetste knoopen glommen, was de portier van het stadsziekenhuis.

„Hé meisje, waar wil je naar toe?" riep zijn zware stem, terwijl hij met een paar groote passen naast het kind was, dat staan bleef.

„Ik ga naar Frankie," was het besliste antwoord, terwijl het kind den man vast in de oogen zag.

„Naar Frankie," herhaalde de portier, die van deze mededeeling niet wijzer werd en derhalve informeerde, wie Frankie was.

„Mijn broertje," vertelde het kind. „Frankie heeft z'n been gebroken."

En nu ze meende den nieuwsgierigen vrager vol-

De heer Hauser knielde naast Frank neer. (blz. 13)

doende te hebben ingelicht, wilde ze haar weg vervolgen.

De portier vatte haar handje en zich bukkende, zoodat hij zacht sprekende zich verstaanbaar maken kon, zei hij: „Maar dat gaat niet, schatje. Het is nu niet het uur van bezoek. Je moet vanmiddag komen tusschen drie en vier.”

Daar begreep Lydia niets van; Frankie was toch haar broertje, dat daar lag in een van de zalen! Frankie was ziek! Waarom mocht zij hem dan niet bezoeken?

„Ik zal heel zachtjes loopen en zachtjes praten,” beloofde ze, in de stellige meening met deze verzekering elke weigering onmogelijk te hebben gemaakt.

De portier schudde het hoofd.

„Het mag heusch niet, mijn kind,” zei hij. „Van drie tot vier uur mogen de patiënten bezocht worden. Heusch ik mag je niet binnen laten gaan, je moet vanmiddag maar terugkomen.”

De mooie, blauwe oogen van het kind, door lange wimpers overschaduwd, vulden zich met tranen.

„Laat me maar even gaan,” smeekte haar stemmetje, „ik zal lief zijn, ik zal niets zeggen, ik wil

zoo graag Frankie zien. Toe mijnheer, even maar zien." Die kleine Lydia bracht door haar tranen en haar smeeken dien grooten portier in verlegenheid.

„Je maakt het me lastig, heel lastig," zei hij, zich alle moeite gevende een bestraffenden toon aan te slaan. Blijf hier maar even staan; ik kom dadelijk weer bij je."

Lydia oogde den man na, die met vlugge passen het plein overstak en achter de groote, dubbele toegangsdeur verdween. Een oogenblik later verscheen hij op de bovenste trede van de stoep. Een verpleegster stond een oogenblik later naast hem.

Lydia, begrijpende dat de weigering of de toestemming van deze vrouw afhankelijk was, hield strak haar oogen op de verpleegster gevestigd, die, na even met den portier gesproken te hebben, door een wenk te kennen gaf, dat ze Lydia bij zich verwachtte.

Deze haastte zich naar het tweetal.

„Wou je zoo graag je broertje zien?" vroeg de zuster.

Lydia knikte bedeesd, terwijl haar groote oogen, de verpleegster aankeken. Die lieve, goede zuster kon niet weigeren. Ze vatte Lydia's hand en zei:

„Kom maar, m'n kind, je mag Frankie even zien."

De portier wreef zich van blijdschap in de handen en neuriede zacht een wijsje, toen hij zijn oude plaats bij de poort weer opzocht.

Door lange, stille, witte gangen liep Lydia naast de verpleegster mee, tot ze de zaal bereikt hadden, waarin Frank verpleegd werd.

Aan den ingang bleef de zuster staan en zei zacht fluisterend: „In deze zaal ligt je broertje, zoek hem maar op. Heel lang mag je niet blijven, ik kom je aanstonds wel halen. En niet luid praten, hoor."

Toen ging de verpleegster heen, zacht de deur achter zich sluitende.

Daar stond nu die kleine Lydia in de groote ziekenzaal met haar twee lange rijen bedden.

Het was er doodstil; geen geluid, geen ademhaling zelfs verried, dat hier menschen lagen.

Zacht op haar teenen ging Lydia naar het eerste ledikant. Ze zag een hoofd, dat voor een klein gedeelte boven de lakens uit kwam. Zou het Frankie wezen? Ze kon het nog niet vaststellen, want het gezicht lag van haar afgewend.

Zacht tippelde Lydia naar het ander einde van het bed en toen ze behoedzaam gluurde, schrok ze.

Ze zag een man met een grooten, donkeren baard. Hij bleek vast te slapen. Dat had Lydia nog nooit gezien: een slapende man met een zwaren, verwarden baard, die donker afstak tegen het witte laken. Lydia dacht aan Blauwbaard en haastte zich naar het tweede ledikant.

De jongen, die hierin lag, ontwaakte, toen Lydia hem naderde en knikte vriendelijk. Blij, een jongen te zien, met wien ze praten durfde, vroeg Lydia: „Weet je ook, waar Frankie ligt?"

„O ja," antwoordde de jongen, „aan de overzij, in het" — hij telde het aantal ledikanten — „het vijfde bed.

Vlug haastte Lydia zich hier heen. Bij het hoofdeinde ging ze staan. Ja, daar lag Frankie. Hij sliep als een roos.

Lydia had wel kunnen juichen van vreugde. Ze had altijd gemeend, dat de gezichten der menschen in ziekenhuizen akelig bleek moesten zijn of marmerwit als het kussen, waarop hun hoofd steunde. En daar lag Frank nu, zooals hij thuis te bed lag, zijn blozende gezicht in heerlijke, weldoende rust. Hij moest toch wakker worden; even wilde ze met hem praten. Hoe zou ze hem wekken? Luid spreken

mocht ze niet, zuster had haar dit verboden. Met den wijsvinger van haar rechterhand kriebelde ze langs de neusvleugels en glimlachte toen haar broer het hoofd als afwerend bewoog. Lydia zette haar pogingen voort tot Frank de oogen opende en zijn zusje zag.

„Lydie, Lydie!" was al wat hij zei.

Maar hij vatte bei haar handjes en Lydia bukte zich en kuste hem.

„Jij hier, Lydia?"

„Ssst, ssst," waarschuwde het kind, denkend aan de vermaning van de verpleegster, „we mogen niet hard praten."

Toen vertelde ze zacht hoe ze hier gekomen was.

Hoe zacht ze ook spraken, de patiënten in de dichtbijstaande bedden waren wakker geworden en zagen tot hun verbazing het kind, dat zoo geheel buiten het spreekuur om op bezoek mocht komen.

„Is Paul nog bij ons thuis geweest?" informeerde Frank.

„Ja, gisterenavond nog, nadat vader en moeder bij je geweest zijn."

„Lydia, als ik niet gevallen was, zou ik vast het boek gewonnen hebben; ik was Paul voor, wel twee meter. Jammer, dat ik viel."

Frank schudde het hoofd en keek verdrietig.

„Wanneer kun je nu weer loopen, Frank?"

„O, dat duurt wel zes weken, heeft de zuster gezegd."

„En moet je al dien tijd hier blijven?"

„Dat weet ik nog niet. Als moeder vanmiddag komt, zal de dokter met haar spreken. Misschien mag ik wel gauw weer naar huis."

„Fijn Frank, dan legt moeder je 's morgens in den ouden kinderwagen en rijd ik met je de straten door. Dan mag je mijn pop in den arm nemen. Die heeft ook een gebroken been."

„Neen, neen, hoor Lydia," wierp Frank tegen, „dat doe ik niet. Als je een trottoir afrijdt, kiepert de kinderwagen om en breek ik mijn andere been ook nog."

Toen lachten ze beiden hartelijk.

De verpleegster verscheen in de open deur en wenkte Lydia.

„Ik moet weg, Frank."

Lydia kuste haar broertje en liep heen.

Frank oogde haar na, tot ze achter de deur verdwenen was.

„Is dat je zusje?" vroeg de patiënt in het ledikant rechts naast dat van Frank.

Frank knikte bevestigend.

„Een schat van een meisje," prees de man.

Toen reikte Frank den man een trosje druiven toe, die vader en moeder den vorigen avond voor hem hadden medegebracht en zei: „Ik kan ze toch niet allemaal op."

ARME FRITS

„Daar ligt Hollands welvaren," zei de zuster tot Franks ouders, die 's middags den patiënt bezochten. „De dokter wil hem nog drie dagen in observatie houden en als alles zoo goed blijft gaan, mag hij Zaterdag weer naar huis. Uw huisdokter kan dan de verdere behandeling wel op zich nemen. Er is trouwens niet veel aan hem te doen. Voorloopig blijft zijn been in het gips; over drie weken gaat dit er af en wordt hij gemasseerd. Dan is alle leed geleden, Frank."

Na deze mededeeling ging de zuster heen. Onwillekeurig moest Frank even naar den jongen zien, die in het bed links van het zijne lag. Het laken had ie weer over z'n hoofd getrokken, om het pijnlijk gekreun te smoren, dat de andere patiënten zoo zenuwachtig maakte.

„Wat scheelt dien jongen?" vroeg vader.

„O, hij lijdt zooveel pijn," vertelde Frank. „Telkens wordt hij naar de operatiezaal gebracht, om opnieuw onderzocht te worden. Als de pijn te erg wordt, komt de zuster en geeft hem een spuitje. Dan slaapt hij spoedig in. Als hij geen pijn heeft is hij heel opgeruimd. Bezoek krijgt hij nooit. Hij is een wees en woont bij zijn tante, die heel goed voor hem is."

„Arme jongen," zei moeder meewarig.

Een zacht gegons van stemmen vulde de ziekenzaal. Bij ieder ledikant zaten een of meer bezoekers.

Alleen bij het bed van den pijnlijk kreunenden jongen zat niemand.

Opgeruimd gingen vader en moeder weer heen, wetend, dat Frank den eersten Zaterdag alweer bij hen zou wezen.

Pas waren ze heengegaan of de deur ging open, en binnen trad een heer, dien Frank met verrassing en vreugde naderen zag.

Het was de heer Hauser.

Hij schudde Frank hartelijk de hand en zette zich aan het hoofdeinde neer.

„Alles gaat goed, hoor ik van je ouders, die ik daarnet even gesproken heb.

Zaterdag kom je al thuis, naar ik hoor.

Prachtig, prachtig. Nou het is ook niks gedaan voor een hardlooper als jij bent, hier zoo te moeten liggen.

Ik heb wat afleiding voor je meegebracht, maak maar eens open."

Frank opende het pak en daar voor hem lag gloednieuw het beroemde boek:

Alleen op de Wereld

Frank zag den heer Hauser aan en zei: „Maar, ik heb het niet gewonnen, Mijnheer. Als Paul was door geloopen . . ."

„Volkomen juist," viel de heer Hauser hem in de rede. „Sportief gesproken heeft Paul den prijs verdiend. Ik heb hem trouwens ook het boek gebracht, maar hij wilde het niet aannemen. Bereidwillig stond hij het dadelijk voor jou af. Zelf zou hij je het vanmiddag gebracht hebben, maar de portier heeft een leelijke streep door zijn berekening en zijn plannen gehaald. Moet je hooren!

Aan de poort staan alle jongens van je klas. Die waren door Paul uitgenoodigd met hem op bezoek te gaan. Maar je ziet het gezicht van den portier wel voor je, toen daar een bende van misschien wel twin-

tig jongens kwam aanstormen. Stellig moet de man aan de Watergeuzen gedacht hebben, die Brielle's poort rammeiden. Ze mochten niet binnen. Ik kwam juist aan, toen ze in druk dispuut met den man waren.

„Jullie denken zeker," bromde hij, ‚dat een ziekenhuis een jolige kermistent is."

„Maar ik wilde graag dat boek brengen," verzekerde Paul.

„Dan stuur je hem dat maar over de post," ried de portier, die onwrikbaar op zijn stuk staan bleef.

Er bleef Paul niets anders over, dan mij het boek ter hand te stellen, dat hij zelf niet brengen mag."

Frank bedankte den heer Hauser hartelijk, die na eenige oogenblikken heenging, met de belofte den dag voor Franks ontslag uit het ziekenhuis nog even te zullen overkomen.

Spoedig was Frank verdiept in het boek, dat hem dadelijk zóó boeide, dat hij den zachtkreunenden Frits niet hoorde.

Het was Vrijdagavond geworden. De laatste dag dien Frank nog in het ziekenhuis moest doorbrengen zou weldra aanbreken. 's Morgens zou hij naar huis teruggaan. Naar vader, naar moeder, naar Lydia. Hij zou liggen, zooals hij met moeder overeengekomen

was, in het kamertje aan straat. Dan zou hij menschen zien voorbijgaan en auto's en wagens en karren en hij zou naar de groenende boomen kijken en naar de vogels, die wiekten door het blauwe ruim van de lucht en de jongens van de klas zouden weer voor zijn raam komen en niet weg worden gejaagd door een boozen portier, al waren ze ook nog zoo luidruchtig. Moeder zou hem verwennen met lekkere hapjes en heerlijke limonade en Lydia zou altijd bij hem zijn, zooals hij vroeger, toen ze veel te bed lag met bronchitis, steeds haar gezelschap had gehouden.

„Heb je weer zoo'n pijn, Frits?"

„O, o," kreunde de arme jongen, zich het zweet afwisschend met den zakdoek, dien hij onder zijn hoofdkussen zuchtende te voorschijn haalde. „O, tante, tante."

Hij riep dien naam zoo verlangend, alsof hij om zijn moeder vroeg.

„Jij gaat morgen weer naar huis, Frank!"

„Ja, Frits."

De nacht, die in de ziekenhuizen vroeg aanvangt, was gekomen.

De electrische lichten werden uitgeknipt; alleen tegen den verren achterwand was nog een klein

lichtje aangebleven. „Ik hoop voor je, dat de pijn wegblijft Frits.” „Wel te rusten Frank.”

Hoe laat het was, dat Frank wakker werd, wist hij niet. Hij zag twee zusters, die Frits voorzichtig optilden en hem op een wagentje legden.

„Waar moet ik heen?” vroeg zijn zwakke stem.

„De dokter zal je helpen, mijn jongen.”

„Ja zuster.”

Zacht, onhoorbaar reed de wagen weg.

Frank begreep, Frits werd naar de operatiezaal gebracht. Niemand der patiënten was wakker geworden; toen de zusters met den zieke waren heengegaan, hoorde Frank de stilte in het ademhalen van den man in het bed rechts naast het zijne.

Lang bleef Frank wakker, aldoor maar denkende aan Frits. „De dokter zal je helpen,” had de zuster gezegd. Nu zou Frits wel gauw beter zijn. Morgen zou hij daar weer liggen en blij wezen, ook spoedig het ziekenhuis te kunnen verlaten.

„Hé word eens wakker, langslaper!”

Het was de stem van de dagverpleegster, die hem wekte.

Frank wreef zijn oogen uit. Ineens herinnerde hij zich Frits. Hij keek in diens bed; het was leeg.

„Waar is Frits, zuster?”

Deze schudde het hoofd. „Het is slecht afgeloopen,” zei ze zacht.

„Is Frits . . .”

„Ja,” zei de zuster en liep heen.

Frank drukte zijn hoofd in het kussen en snikte uit medelijden en verdriet met den armen jongen.

Dien middag lag hij stralend van geluk en uitgelaten van blijdschap in het kamertje aan de straat en voelde, dat hij zóó gelukkig nog nooit geweest was.

Hoofdstuk II

WEER THUIS

Onder de pooten van het ledikant, dat vlak voor het raam stond, had vader verhoogingen aangebracht, zoodat Frank, zittende en zelfs liggende in zijn bed, op de straat kon kijken.

Toen hij den eersten morgen wakker werd, was het hem even heel vreemd, dat hij weer thuis lag. Hij had tijd noodig zich goed bewust te maken, wat er gebeurd was.

O ja, den vorigen middag hadden ze hem hierheen gebracht. Ineens was zijn geest in de ziekenzaal, waar hij gelegen had.

Die groote, geheimzinnige ziekenzaal! In ieder bed een mensch, dat ziek was.

De meeste patiënten wisten niet eens precies, wat ze mankeerden.

Dat wist alleen de dokter; de zusters misschien ook wel. Ze lagen daar nou stil af te wachten, wat er met hen zou gaan gebeuren. Een paar malen was

het gebeurd, dat twee zusters kwamen met een wagentje, waarop ze een zieke wegreden. Den laatsten nacht was Frits vervoerd. Die was nu dood. Tranen kwamen in Franks oogen. Maar hij hoorde moeder komen en wischte de tranen gauw weg met het laken.

„Goed geslapen, Frank?"

Op een blad droeg moeder een kop thee en twee beschuitjes met heerlijke boter.

„Lust je beschuiten?"

„Jawel, zuster."

Toen lachten ze beiden.

„Ik geloof, dat je naar de zuster terug verlangt, Frank?"

Ineens sloeg Frank beide armen om moeders hals en kuste haar.

„Malle jongen," zei moeder, maar ze zette gauw het theeblad op het nachtkastje en liep weg.

„Idioot," mompelde Frank, „ik ben blij en nou heb ik tranen in mijn oogen. Dat moet door dat ziekenhuis komen; ik ga er nooit weer heen."

Op haar bloote voetjes kwam Lydia aanstappen.

„Schik op," beval ze, Frank een duw gevend, zoodat het kopje op het schoteltje heen en weer rammelde.

„Enge Lydie!" schold Frank, „bijna de thee over het laken."

„Hindert niet," zei Lydia en kroop naast Frank in het bed.

„Hier," zei Frank, „heb je ook een beschuit."

„Merci," dankte Lydie, die elk vreemd woord, dat ze gehoord had, graag te pas bracht.

„Net twee knabbelende muizen," zei vader, toen hij voor hij naar kantoor ging, even kwam praten. „'t Jonge, Frank, je ligt hier als een prins."

„'n Prinsje met een gebroken pootje, is 't niet Frankie?"

En met kneep Lyd Frank in zijn neus en trok er aan.

„Lydie, als je eng doet, moet je weg," dreigde Frank.

Vader schaterde.

„Lydie is een echte liefdezuster voor je, is het niet Frank?"

„De zusters in het ziekenhuis waren veel liever," gaf Frank de verzekering.

„Hoe is het mogelijk," zei Lydie.

Toen vader was heengegaan, zei Lydie: „Frank, nou moet je eens luisteren! Ik heb vannacht in bed een versje gemaakt. En daar kun je op zingen ook."

„'t Zal wat wezen," zei Frank.

Ze lagen ieder op een zij en keken elkander in de oogen.

Lydia zweeg en keek heel ernstig.

„Nou begin dan."

„O, ik dacht, dat je 't niet hooren wou."

„Als je nou zoo eng blijft doen . . ."

„Stil maar, ouwe jongen. Heb je dat pruttelen in het ziekenhuis geleerd? Dat zal ik je dan wel gauw afleeren. Luister nu maar."

Met groote oogen lag Frank naar zijn zusje te kijken. Hij wist wel, dat ze zoo grappig en geestig kon zijn.

Lydia zong op de wijs van

Lammetje, loop je zoo eenzaam te blaten
Over de hei!
Hoe kom je hier zoo van allen verlaten
Was je niet liever daar ginds in die wei?

het volgende door haar zelf gevonden versje:

Frankeman, heb jij gebroken je beentje
Ginds op het plein?
Viel je pardoes met je been op een steentje
Deed toen je beentje zoo vreeselijk pijn?

Je mag zoo hard en zoo woest niet meer loopen,
Beenen die kun je in den winkel niet koopen,
Zul je nu voortaan zoo dom niet meer zijn?

Verbaasd keek Frank met zijn groote oogen Lydia aan.

„Heb jij dat gemaakt?" vroeg hij, zijn zusje met groote bewondering aanziende.

„Natuurlijk, zoo maar," zei Lydia, beide handen open voor zich uitstrekkend, alsof zoo'n versje elk oogenblik van haar handen kon vallen.

„Zing 't nog eens, Lyd."

„Ik zing geen twee keer voor één cent!"

„Je moet het mij leeren, Lyd."

„Jij bent veel te hardleersch," verzekerde Lydia, wierp beide beenen uit het bed en trippelde weg.

„Jij moet nou altijd eng doen!" riep Frank haar na.

Warm lag het zonlicht op de straat, waartegenover pal de zon stond. Vogels wiekten door het blauwe ruim van de lucht, waarlangs geen wolkje dreef. Vroolijk klonk het belgetink der electrische trams in de verte, helder ratelden de wagens en karren over de zonnige voorjaarsstraten. Twee muschjes waren

druk in de weer takjes en strootjes aan te dragen voor het nest, dat ze bouwen gingen in het gat van den muur aan de overzijde. Frank keek er naar. Ze waren juist beide naar binnen gegaan, om een oogenblik later de een na de ander er weer uit te vliegen.

Tegenover elkaar zetten ze zich op het dak boven den muur.

Ze keken elkander even aan, wreven toen de snebjes tegen elkander, alsof beiden tevreden waren over het werk, dat ieder van hen verricht had, en vlogen weer verder.

„Moeder, kon ik de straat maar op."

Hij slaakte deze verzuchting tegen moeder, die juist het ontbijt bracht.

„Dat is een kwestie van eenige dagen, Frank. Wees maar blij, dat je weer thuis bent. Ik heb vlak voor het huiskamerraam de twee stoelen al klaar gezet. Als je ontbeten hebt en je gewasschen, zullen we je daar heen transporteeren."

Een half uur later hinkte Frank op zijn linkerbeen, door moeder ondersteund, naar de huiskamer. Het rechter, nog steeds in een gipsverband, hield hij stokstijf vooruit.

„Dat been lijkt wel een knoestige, bevroren boom-

stronk," vergeleek Frank. „Het been is zoo koud als ijs."

„De zon schijnt heerlijk," zei moeder. „die zal het been wel gauw doen ontdooien."

„Frankeman, heb je gebroken je beentje," zong Lydia, vroolijk de kamer inspringend.

„Wat zing je nu, Lyd?" vroeg moeder, niet minder verbaasd dan Frank zooeven.

Lydia, die eigenlijk wel een beetje trotsch was op het door haar gemaakte vers, zong het ten tweede male, tot groote vreugde van moeder en Frank.

„Maar kind," vroeg moeder, die een en al verwondering was, „hoe heb je dat kunnen maken?"

En evenals zooeven antwoordde Lydia, weer haar beide handjes open voor zich: „gewoon; ik lag in bed en toen begon ik te zingen:

Frankeman, heb jij je beentje gebroken,
Ginds op het plein?"

„Je bent een raar kind, Lydie," zei Frank.

De dagen vlogen om voor Frank; Lydia en moeder had hij altijd bij zich en de eene jongen na den ander kwam hem bezoeken, het meest natuurlijk Paul, die hem iederen dag het huiswerk bracht, dat de onderwijzer hem had meegegeven.

HOOFDSTUK III

FRANK LEERT LOOPEN

„Nu moeten we met massage beginnen," kondigde de dokter eenigen tijd later aan en voegde er haastig aan toe, dat hem voor dit werk de noodige tijd ontbrak, en er dus naar een masseur moest worden uitgezien.

„Onze gymnastiekonderwijzer is masseur," zei Frank, trotsch, onmiddellijk den gewenschten man gevonden te hebben.

„Dan hebt U dus niet te zoeken," zei de geneesheer tot moeder. „Als U dien mijnheer nu vraagt, of hij morgenmiddag tegen vijf uur hier wil zijn, kan ik hem de noodige aanwijzingen geven en de verdere behandeling aan hem overlaten."

Den volgenden middag onderging de patiënt de eerste massage, door den dokter verricht. De heer Wilkens keek nauwlettend toe, Frank schreeuwde, Lydia in de kamer ernaast, stopte een vingertje in ieder oorgat, terwijl moeder in de keuken harder

dan noodig was, rammelde met het vaatwerk.

Toen de dokter in de gang een: „Dag, mevrouw" had geroepen, schoten moeder en Lydia de kamer in. Onmiddellijk verdween de bezorgdheid van haar gelaat, toen ze Frank rustig zagen zitten in kalm gesprek met den onderwijzer.

„Is het leed geleden, Frank?" vroeg moeder.

„Het deed pijn, moeder."

„Die iederen keer minder wordt," verzekerde de heer Wilkens.

Onwillekeurig moest Frank naar mijnheer Wilkens' handen zien en tot zijn vreugde constateerde hij, dat deze lang zoo groot en zoo dik niet waren als die van den dokter.

Dadelijk uitte zich zijn blijdschap in de opmerking: „Uw handen zijn gelukkig niet zoo groot als die van den dokter, mijnheer."

De heer Wilkens lachte.

„Frank denkt, dat mijn handen beter geschikt zijn om viool te spelen dan een gebroken been te masseeren. Wacht maar, baasje, als ik je morgen onder mijn handen heb, zul je over mijn gymnastiek- en massagehanden wel anders oordeelen."

Doch hij klopte Frank geruststellend op den schouder en verzekerde, dat binnen enkele dagen geen sprake meer zou zijn van pijn.

De voorspelling van den onderwijzer werd bewaarheid en na enkele massage's zag Frank zonder eenigen angst den masseur verschijnen en mocht hij zijn eerste loopoefeningen beginnen.

Lydia had er schik in, toen ze Frank aan moeders arm als een kind, dat loopen leert, voor het eerst door de lange gang zag schuifelen en strompelen. In achterwaartsche richting liep ze voor het tweetal, klapte op de maat in haar handjes en zong:

Frankeman, heb je gebroken je beentje
Ginds op het plein?

Frank hoorde het nauwelijks, zoo geheel was zijn aandacht bij deze eerste loopoefening.

Krampachtig hield hij moeders arm tusschen de zijne geklemd, omdat hij vreesde ieder oogenblik te zullen vallen, om opnieuw dat stijve, halsstarrige been weer te breken.

Toen ze enkele malen de gang op en neer geloopen hadden, vond Frank, dat het voor vandaag genoeg was. Hij was doodmoe; het was hem, of hij al uren geloopen had en hij nam zijn oude plaats voor het raam weer in.

Doch, met den dag werd het been minder stijf en spoedig werd de tocht verder voortgezet. De tuin werd nu zijn dagelijksch oefenterrein, tot hij voor het eerst de straat zou opgaan. Vaders stok zou hem op dezen eersten tocht als steun dienen.

„Geef mij maar een arm," stelde Lydia voor, „dan heb je geen stok noodig."

„Och kind," wierp Frank tegen, „je zou in elkaar zakken."

Lydia was beleedigd.

„Dan ga ik ook niet met je mee," besliste ze dadelijk.

En over dit besluit was Frank verheugd.

Hij zou al bekijks genoeg hebben, als hij zoo voorzichtig zou voortstrompelen op dien stok en als nu Lydia ook nog bij hem was, zou het lijken, of dat kleine ding hem beschermen moest.

„Ik zal een kwattareep voor je meebrengen, Lyd."

Daar begreep het kind niets van. Ze was erg boos op Frank en nu beloofde deze haar een kwattareep.

Frank vertrok.

Voet voor voet strompelde en schoof hij over het trottoir, den stok stevig op de steenen plantende.

„Hardlooper van de luie Kees!" schreeuwde eensklaps een jongen, die aan de overzijde passeerde.

Frank deed of hij hem niet hoorde, vreezende door een enkel teruggeworpen woord zijn woede op te wekken. Als hij hem toch eens aanviel! Hij zou zich niet kunnen verdedigen en had bovendien het zekere en angstige gevoel, dat het pas geheelde been weer breken zou, als hij op den grond werd geworpen.

Zou hij wel ooit het vertrouwen in de soliditeit van dit been terugkrijgen?

Gelukkig, de jongen verdween om den straathoek.

„Het oog wil ook wat!" hoorde hij een oogenblik later roepen, en omziende zag hij een man naderen, die een verband voor zijn rechteroog had. Nu was het een andere jongen, die deze pijnigende woorden riep.

„Dat zou ik nu nooit kunnen doen," dacht Frank en klom voorzichtig het stoepje van een kruideniers-winkel op, waar hij de beloofde kwattareep kocht.

Toen ging hij verder.

Eensklaps kreeg hij een idee: naar het plein zou hij gaan, de plek opzoeken, waar hij gevallen was.

„Het lijkt wel of ik een misdadiger ben," dacht hij. „Die zoeken ook altijd de plaats op van de door

hen gepleegde misdaad. Meermalen had hij dit ten minste gehoord; het moest dus wel zoo wezen."

Hij ging het plein over, regelrecht af op de plek, die hij na jaren nog wel terug zou kunnen vinden. Ginds was ze, even voorbij dien dikken kastanjeboom. Hij kwam er aan en bleef staan.

„Hier gebeurde het," mompelde hij zacht, „één val en enkele minuten later lag ik in het ziekenhuis."

Hij zweeg en dacht aan Frits.

Plotseling gingen zijn oogen van verbazing wijd open. Daar lag nog de steen, waarop zijn been na den val zoo noodlottig terecht was gekomen. Hij raapte hem op en droeg hem onder den arm mee naar huis.

„Een souvenir," dacht hij, „zij het dan ook een onaangenaam."

En tevens dacht hij aan den spreekwoordelijk geworden ezel, die zich in het algemeen maar eenmaal aan denzelfden steen stoot.

In de kamer gekomen, vroeg Lydia verbaasd: „Breng je een steen mee en je hebt me kwatta beloofd."

„Ik heb ook kwatta meegebracht, maar dezen steen wil ik bewaren, want op hem is mijn been

terecht gekomen. Hij lag nog op dezelfde plaats."

Lydia trok den steen onder Franks arm weg, bekeek hem ernstig en zei: „Wat een snoesje, hè, Moeder."

Moeder, Vader en Frank schaterden het uit en Frank zòò hard, dat zijn been er pijn van deed en hij gauw op een stoel ging zitten.

Lydia plaatste den steen rechtop op het buffet, vlak naast de kristallen vaas met bloemen gevuld.

„Daar staat ons snoesje," zei ze, „we zullen goed op hem passen, Frankie."

„Een herinnering aan Franks dure beenen," merkte Vader lachend op.

Hoofdstuk IV

SERINGEN

Op het plein vierde de Mei haar groote feest. Hier bloeiden de kastanjeboomen in mooie, groote tuilen van wit en rood en geurden de seringen. Hier zongen de vinken en merels en kwetterden de drukke musschen, en de spreeuwen tjoolden zacht in de van zon glanzende dakgoten der hooge huizen.

Het was Zaterdag. Dien middag zou Frank zijn tweeden wedloop tegen Paul houden. Hij had er nog maar steeds geen vrede mee, dat hij dat boek in ontvangst had genomen, zonder het eigenlijk gewonnen te hebben. Hij had Paul uitgedaagd; deze had de uitdaging aangenomen en om vier uur precies zou de kamp beginnen.

Jan Donkers en Koos Verbrugge zouden als secondanten eveneens aanwezig zijn. Aan zijn been dacht Frank in het geheel niet meer. Dat been stapte als vroeger even solide en veerkrachtig en was als zijn linker compagnon onvermoeid. Samen zouden ze

dien middag hun best doen: hun baas moest den kamp winnen.

Twee uur was het, Frank had dus nog den tijd.

Hij zat met Lydia in de kamer, die op den tuin uitkwam.

Dicht bij de schutting in den linkerhoek stond een seringenboom, dien vader daar geplant had op den dag van Franks geboorte, nu ruim elf jaar geleden. In den rechterhoek stond een rozenboompje, ter eere van Lydia's geboorte geplant. Franks boom bloeide in weelderige, paarse trossen, maar Lydia's rozen hielden haar blaadjes nog toegevouwen. Zij wachtten tot de Junimaand in het land zou zijn.

„Frankie, mag ik een tros seringen afknippen?"

Met een kort: „Neen, Lyd," wees Frank haar verzoek af.

Verbaasd keek het kind hem aan.

„Waarom mag het niet?"

„Omdat de bloemen daar goed hangen. Als je ze afknipt, verdorren ze dadelijk."

Lydia zei niets meer en ging verder met het aankleeden van haar pop.

Op de tafel lag een boekje, dat moeder las. Frank sloeg het open en begon te lezen. Zoo maar midden

in begon hij de lectuur, doch, wat hij las, boeide hem onmiddellijk. Een dame vertelde aan haar zuster het volgende:

„Twee vrienden van mij bewonen een heerlijk huis, waarachter zich een groote tuin uitstrekt. De moeder houdt veel van dien tuin, vooral van het kweeken van rozen. Zij hadden één meisje, dat met recht Angela, Engel, heette, het liefste engeltje van een kind, dat ik ooit gezien heb. In Juni ging ik één dag en nacht bij hen doorbrengen. Sybel — zoo heet mijn vriendin, de moeder van Angela en ik dronken thee in den tuin, vlak bij een prachtigen, witten rozenstruik, één massa geurige knoppen en bloemen. Sybel was er erg trotsch op. Eensklaps hoorden we huppelende voetjes achter ons op het grindpad, en het kleine meisje verscheen. Zij stond ons ernstig aan te kijken, terwijl we thee dronken, en vroeg om niets. Sybel is streng.

Plotseling viel de blik van het kindje op den rozenstruik en er begon een groot verlangen uit te spreken. Ze kwam dicht bij haar moeder staan en keek haar smeekend aan.

„O, moesje, ze zijn zoo prachtig. Mag ik één van Uw rozen plukken?"

„Welneen," antwoordde de moeder. „Hoe dikwijls moet ik je zeggen, dat je nooit bloemen mag plukken in den tuin. Ga spelen en wees niet lastig."

Het kindje zei niets meer, maar ik zag het mondje trillen. De kleine voetjes schoven langzaam over het gras; zij huppelden in het geheel niet. De moeder hield een lang betoog over het opvoeden van kinderen en het belang van het tegengaan van hun vernielzucht. Ik antwoordde: „Wat heb je aan een tuin vol bloemen, als je eigen kind ze niet mag plukken, en er van genieten?"

Drie weken later werd ik getelegrapheerd en toen ik er terugkwam, was het, om een wanhopige, kinderlooze moeder te troosten.

Toen de arme Sybel mij naar boven bracht, om het lijkje te zien, lag het op het bed, bedolven onder witte rozen — rozen in de handjes, rozen om de kleine voetjes, en sneeuwwitte bloemblaadjes om het kindergezichtje, dat nu witter was dan de witste roos. Toen ik ze zag, en toen de arme Sybel op de knieën zonk en kermde van smart, toen wist ik, waarom ze me had laten komen.

„O Jeanne!" zei ze, „Jeanne! Weet je het nog? Ze wilde één witte roos hebben, maar één, en die

wilde ik haar niet geven. O, mijn kindje, mijn kindje!"

„Sybel," zei ik hulpeloos, „zij heeft ze nu alle."

„Nu!" riep de moeder op den toon der diepste wanhoop. „Wat geeft dat: nu? Tien duizend rozen om haar heen gestrooid zijn nog niet zooveel waard als de éene door haar eigen handje geplukt, toen zij er één wilde hebben, en die haar toen genoegen zou hebben gedaan. Te laat! Te laat! Ik zal nooit het stemmetje van mijn kind hooren zeggen: „Moesje, mag ik één van Uw rozen plukken? Angela, spreek tegen je arme Moesje, en zeg, dat je weet, dat je ze allemaal hebt!"

Maar het kleine engelengezichtje bleef kalm en zwijgend, en de handjes hielden de rozenstengels zoo losjes vast, dat, toen het wanhopig schreien der moeder het bedje schudden, de rozen, welke de kinderhandjes schenen te omvatten, er uitgleden en ongemerkt vielen."

Frank sloot het boek. Uit de linnenkast haalde hij moeders schaar.

„Kom maar mee, Lydia, je mag zooveel seringen afknippen, als je hebben wilt."

Hij gaf Lydia geen tijd haar verbazing en ver-

„Het roemrijke einde van mijn oude jas." (blz. 51)

rassing te uiten, want hij vatte haar bij de hand en trok haar mee tot onder den seringenboom.

„Kun je ze zelf wel afknippen, Lydia?"

„O ja, maar ik kan er niet bij."

„Dat is niets; ik zal je wel optillen, hier is de schaar."

De krachtige armen van Frank tilden Lydia op. Ze knipte een tros af.

„O, wat een mooie!" riep ze.

„Nog maar meer, nog maar veel meer, Lyd."

„Nog één," zei het kind.

Met twee mooie trossen in haar hand huppelde Lydia naar de huiskamer.

Van het buffet nam ze een vaas, vulde deze ten deele met water en plaatste de bloemen erin. Ze legde den steen, die er nog altijd stond, neer en zette de vaas er boven op.

„Ik weet zeker, dat je straks den wedstrijd wint," voorspelde ze.

Om vier uur was Frank op het plein, waar de drie andere jongens reeds wachtten.

„We zullen den wedstrijd nog spannender maken," stelde Frank voor. „We loopen tweemaal het plein rond. Den eersten keer begin jij bij dezen boom en

ik bij dien er achterstaat. Ik probeer jou in te halen en te grijpen. Den tweeden keer gaat het juist omgekeerd, dan moet jij mij zien te pakken."

„Maar," opperde Paul, „als jij mij niet pakt en ik jou niet, wat dan?"

„Dan doen we het over, net zoo lang, tot er een winnaar is."

Jan werd aangewezen, om door tot drie te tellen het sein tot vertrek te geven.

De wedloop begon en aangevuurd door twee jongenskelen liepen ze als hazen.

Weer als de vorige maal won Frank terrein en het gelukte hem Paul te grijpen.

„Nou jij voor," riep deze, die evenals Frank hijgde van de inspanning.

De tweede ren ving aan, door Jan en Koos in groote spanning gevolgd.

Nu won Paul terrein.

„Je wint het, je wint het!" schreeuwden de twee secondanten. Eén meter nog scheidde hen .... een halve meter. „Toe Paul, toe!"

En deze greep Frank in de kraag; Frank schoot door en eensklaps met één ruk scheurde Franks jas finaal in twee stukken.

Jan en Koos schreeuwden van opwinding over dit verrassende einde en vlogen op Frank toe, die daar stond met in iedere hand een halve jas.

Paul was ervan geschrokken en met spijt in zijn stem verontschuldigde hij zich, zeggende: „Ik kan het heusch niet helpen, Frank."

Frank lachte hartelijk.

„Het kan niet mooier," zei hij. „Van morgen zei mijn moeder, dat ik deze jas na vandaag niet meer mag aantrekken, omdat ze oud en versleten is."

Triomfantelijk hield hij de twee helften in de hoogte en schreeuwde: „Ziehier, jongens, het roemrijk uiteinde van mijn oude jas. Op 't veld van eer is ze gebleven!

Lang zal ze leven!"

„Hoera! hoera!" schreeuwden de jongens.

Onbedaarlijk werd nu de vreugde der jongens.

Als wilden om een kampvuur sprongen ze om Frank heen, die de twee panden, alsof ze overwinningstrofeeën waren, hoog boven zijn hoofd zwaaide.

Een driemaal herhaald: Stilte! uit Franks mond legde den jongens het zwijgen op.

„Paul," sprak hij, „edele medestrijder, neem jij

ook een helft van mijn jas, dan ben ook jij niet meer „Alleen op de wereld". Hier, pak aan."

Hij reikte Paul het pand toe, dat deze zegevierend in de hoogte hield.

Ineens dacht Frank terug aan den wedstrijd en kwam met de vraag: „Maar wie heeft nu eigenlijk den kamp gewonnen? Dat is nog niet uitgemaakt."

„Zoo secuur uitgemaakt, als zuurkool wordt ingemaakt," verzekerde Paul.

„Jij hebt mij gegrepen, ik jou niet. Ik had maar even je jas beet . . ."

„Dat noemt hij even," onderbrak Frank hem.

„Als jij dat even noemt, zou ik wel eens willen weten, wat er van een jas overblijft, die je oneven vast hebt."

„In elk geval," ging Paul door, „heb ik jou niet beetgehad, maar jij mij wel. „Alleen op de wereld" komt jou eerlijk toe."

En de secondanten verzekerden, dat ze dit volkomen met Paul eens waren.

Door de opwinding, die het geval veroorzaakte, dacht Frank er in het geheel niet aan, dat hij daar op klaarlichten dag stond in zijn overhemd met de helft van zijn jas in de hand.

Kindertjes, die op het plein speelden, stonden in groepjes bij elkander, zich verbaasd afvragende, wat die jongens toch wel hadden uitgehaald.

Die voorbij gingen bleven even staan, en velen onderstelden, dat een hevige vechtpartij aan die jasverwoesting wel moest zijn voorafgegaan.

„Kleerkoop, kleerkoop!" klonk eensklaps de schorre stem van een ouden koopman, die zijn handwagen langs de pleinronde duwde.

„Kleerkoop. Kleer . . ."

De jongens zagen, dat hij den wagen inhield en er met de ellebogen, het hoofd tusschen de open handen, op rusten ging.

„Zie je hem," waarschuwde Frank, „hij peinst ervover, hoe hij op de goedkoopste manier eigenaar van mijn antieke jas kan worden. Hij denkt diep na, omdat hij weet, dat antiek duur is. Kom mee, ik verkoop hem mijn oudheden; de man zal een goeden dag hebben."

De jongens gingen op den koopman af. Ze stelden zich al bij voorbaat een grappige ontknooping voor en duchtten geen gevaar, want hij was een oud man, die kleerkoop. Met hem konden ze zonder gevaar een grap uithalen.

De man moest wel diep in gepeins zijn verzonken. Hij scheen de jongens niet eens op te merken, zelfs niet, toen ze naast elkander langs de lengtezijde van zijn wagentje stonden.

De jongens vonden, dat ze daar een gek figuur stonden te maken bij dien peinzenden kleerkoop.

Om ook zichzelf hieruit te redden, vroeg Frank eensklaps: „Kleerkoop, wil je antiek koopen?"

De koopman scheen plotseling in den man wakker te worden. Met een ruk hief hij zich op.

„Antiek," zeg je, „heb je antiek?"

Frank hief de hand, waarin hij het stuk jas hield, in de hoogte en toonde den man zijn bezitting, deze aanprijzende met de stellige verzekering, dat ze heel antiek was.

De glans, die even in de oogen van den kleerkooper gelicht had, verdoofde.

„Laat een zieken man met rust, straatjongens," gromde hij.

En als gebroken viel hij voorover op zijn voertuig.

De jongens keken elkander aan, verlegen en uit het veld geslagen en niet wetende, wat te zeggen of te doen.

„Kachel op," snauwde de man, langs de eene

hand, waarin zijn hoofd steunde, kwaadaardig naar die straatjongens loenzend. „Laat een zieken man met rust." Het hoofd schudde tusschen zijn bevende handen.

„Zullen we je helpen en je wagen naar huis rijden?" vroeg Frank, wiens medelijden klonk in de klank van zijn stem.

Weer loensde de man.

„Jullie?" vroeg hij schamper, „ga van mijn wagen weg en breng je vuile antiek thuis, snotneuzen!"

„Wat is hier te doen?"

Het was de stem van den heer Hauser, die onopgemerkt het voertuig was genaderd.

De jongens voelden zijn komst als een opluchting, als een redding.

Weer met een ruk veerde de kleerkoop op en den heer Hauser aanziende, voer hij uit tegen die jongens, die gemeen genoeg waren om een ouden, zieken man te hoonen.

Frank verdedigde zich zelf en zijn vrienden, zeggende: „Neen mijnheer. We wilden alleen maar een grap uithalen en den kleerkoop mijn oude jas, die Paul daarnet heeft stuk getrokken, verkoopen."

Dit zeggende toonden beiden den heer Hauser de

lappen, die zooeven samen nog een heele jas hadden gevormd.

De heer Hauser glimlachte even tegen de jongens en toen zich tot den kleerkoop wendende, vroeg hij hem: „Wat scheelt er aan, kleerkoop?"

Ze hoorden duidelijk zijn kaken op elkaar klepperen, toen hij antwoordde:

„Ik ben ziek, al dagen ziek; de koorts, de koorts."

Nu schudde zijn heele lichaam.

„Nou kleerkoop, nu verder geen praatjes," besliste de heer Hauser, het achtereinde van den wagen naar beneden duwende. „Kruip erop, de jongens zullen je naar huis rijden. Het zijn goeie jongens."

„Ik zal het maar wagen," gaf de man toe, „alleen kom ik er niet."

Toen hij half zittende, half liggend op zijn voertuig had plaats genomen, drukte de heer Hauser hem een geldstuk in de hand.

„Waar woon je, kleerkoop?"

De man noemde de straat.

„Vooruit, jongens."

Frank en Paul duwden aan de voorzijde, Jan en Koos ieder aan een kant.

Ze hadden veel bekijks; doch de groote menschen,

die goed keken, zagen wel, dat de jongens een zieken man vervoerden en zwegen medelijdend.

Een opgeschoten jongen, even in den wagen glurende, riep smalend: „Dronken is ie; rijd hem naar het bureau."

De jongens zwegen en angstvallig de kuilen en de gaten in de straat vermijdend brachten ze den kleerkoop thuis, waar hij door zijn vrouw geholpen, van den wagen kroop.

„Bedankt jongens, bedankt." En hij schoof de pet van zijn hoofd als groet.

Hoe driest stapten de jongens naar huis; Frank en Paul zonder jasstuk. Dat hadden ze onderweg maar weggeworpen. Het ding had nu voor hen geen aardigheid meer. Alleen een knoop, die er los bij bungelde, had Frank in den zak gestoken.

Hoofdstuk V

DE TANTE VAN FRITS

Het dagmeisje van Franks moeder, was, wat men in de wandeling noemt, een zwak poppetje. Maar de familie Kronen dacht er niet aan, het meisje den dienst op te zeggen.

Haar moeder was weduwe en hoewel zelf ook zwak, ging ze dagelijks uit werken bij de menschen.

Doortje was heel gewillig en meegaand; ze kon niet altijd, zooals ze wel graag wilde.

Eens was het gebeurd, dat moeder haar bij den gootsteen had zien zitten, het hoofd in de armen en zacht snikkende.

„Wat is er nu, Doortje?"

Toen kwam het er schreiende uit, dat ze wel wilde, maar dikwijls zoo moe was, dat ze niet meer kon.

Moeder tilde haar hoofd op, keek haar aan en zei:

„Je doet je best, Doortje, meer kun je toch ook niet. Kom, droog die onnoodige tranen. We zullen samen in de huiskamer een kop chocolade drinken."

Dat gebeurde toen.

Lydia klom dadelijk op haar schoot en de roodgeschreide oogen ziende, waarschuwde ze heel wijs: „Pas op, als ik dat weer zie. Weet je wel, dat je oogen hebt om te kijken en niet om te huilen!"

Zoo grappig ernstig keek ze, dat Doortje weer tranen in de oogen kreeg en maar gauw de kleine Lyd knuffelde.

Zoo'n lief meisje kon moeder onmogelijk den dienst opzeggen, al was ze dan ook heel erg zwak.

Maar het was een groot benedenhuis, waarin de familie woonde, en al het werk, vooral het ruwe, werd voor moeder op den duur te zwaar.

Er zou een werkvrouw bij komen voor twee heele dagen in de week. Dit werd door vader en moeder op een dag besloten en dienzelfden avond nog keek moeder de krant in.

Ze zocht de rubriek: Kleine advertenties en vond heel gauw de volgende annonce:

WERKVROUW

Nette werkvrouw biedt zich aan voor twee heele dagen in de week. Van goede getuigen voorzien. Adres: Vlietstraat 17.

Moeder vond, dat het niet mooier kon. Daar deze vrouw zich slechts voor twee dagen aanbood, moest ze wel op de overige dagen andere werkhuizen hebben, waar ze tot tevredenheid der huisvrouw werkte.

Dien avond nog bezocht moeder de stelster der advertentie en kwam terug met de mededeeling, dat vrouw Doorwijk, in haar werkhuizen Greta genoemd, Dinsdags en Zaterdags zou komen werken.

„Gelukkig," zuchtte Frank over den atlas gebogen, „nu behoef ik ten minste die twee dagen den vuilnisbak niet buiten te zetten."

Moeder lachte, Frank deed net of hij dit niet hoorde en repeteerde hardop door: „Ebro — Duro — Taag — Guadiana —" „Iemand, die zulke deftige namen kan uitspreken," merkte vader op, „zet geen vuilnisbak buiten."

„U begrijpt me, vader," gaf Frank toe, om daarop eensklaps uit te roepen: „Het schoone Andalusië! Het staat hier! Het schoone Andalusië en een vuilnisbak!"

„Het contrast is te geweldig," zei moeder.

Greta was al veertien dagen in haar nieuwen dienst, tot volkomen tevredenheid van mevrouw

Kronen. En voor de zwakke Doortje was ze als een zorgzame moeder.

„Laat dat werk nou maar staan, Door," hoorde moeder haar dikwijls zeggen. „De dag is nog lang, straks doe ik dat wel voor je. Doe jij nu de boodschappen maar, waarover Mevrouw zooeven gesproken heeft. Lydia staat te hunkeren om met je mee te gaan."

Het was Zaterdagmiddag. Frank kwam thuis uit school.

„Ha, daar is Frank, ik zal gauw een kopje koffie voor hem inschenken."

Nauwelijks had Frank in de huiskamer plaats genomen, of Greta kwam binnen met op een blad twee kopjes, één voor moeder en één voor Frank.

Toen ze de kopjes voor moeder en Frank had neergezet en zich haastig naar haar werk wilde begeven, zei moeder: „Greta, haal nu voor je zelf ook een kopje en kom hier een oogenblik zitten. Is dat loopen, wat je doet. Zeg aan Doortje, dat ze voor zich zelf en Lyd een kop chocolade maakt."

Een oogenblik later zat Greta in de huiskamer.

„Greta," zei moeder, „dat houd je niet uit, meid, zoo hard te werken. Van dat je komt tot dat je weg gaat, neem je geen kwartiertje rust."

„Och, mevrouw," antwoordde de werkvrouw, „als dat zoo in je zit, doe je daar niks aan. Van kind af aan heeft dat in me gezeten. En mevrouw moet niet vergeten, dat ik jaren getobd heb met een ziekelijken man. De longen, mevrouw; t.b.c. moet U weten. Een jaar lang bijna is hij bedlegerig geweest." Ze schudde het hoofd en zweeg even.

„En nou een groote maand geleden trof me een nieuwe slag. Mevrouw moet weten, dat ik den zoon van mijn gestorven zuster bij me had genomen. Een lieve jongen, mevrouw, o zoo'n lieve jongen." Even zweeg ze weer. „En die is me ook ontvallen," vervolgde ze, met een snik in haar stem. „Een maand zoowat geleden.

Die dagen, dat hij van me weg was, zal ik nooit vergeten. Hij lag in het groote ziekenhuis en ik kon niet naar hem toe, omdat ik zelf ziek te bed lag. Op een nacht hebben ze hem nog geopereerd, maar . . ."

„Frits!" riep Frank, „is dat Frits, Greta?"

Met een schok sprong de werkvrouw op en Frank met groote oogen aanziende, stamelde ze: „Maar . . . heb je . . . je hebt Frits toch niet gekend! Neen, dat kan niet, mijn Frits is in het ziekenhuis gestorven en niemand, niemand bij hem."

„Ja, Greta ik heb hem gekend; hij lag naast mij in de zaal. Ik had mijn been gebroken."

Als had Frank aan den jongen, háár jongen een weldaad bewezen door dezen gekend te hebben, drukte ze Frank ontroerd de hand.

„Was het geen lieve jongen, Frank?"

Eensklaps hoorde deze het pijnlijk steunen weer in den nacht, hij zag het van pijn verwrongen gezicht, hij hoorde de zachte, meewarige stem van de verpleegster zeggen: „De dokter zal je helpen, mijn jongen," en die herinneringen persten de tranen in zijn oogen.

„Dat je hem gekend hebt!" zei ze en er klonk dankbaarheid en blijdschap tevens in haar woorden.

„Heeft hij wel eens over mij gesproken, Frank?"

„O, zoo vaak. Hij heeft me verteld, Greta, dat je zoo heel goed voor hem bent geweest!"

„Heeft hij dat gezegd?" riep ze gelukkig uit.

Frank knikte.

„Toen hij den laatsten nacht zoo'n pijn had, riep hij maar altijd: „O, tante, tante!"

Het werd de arme werkvrouw eensklaps te machtig; ze snikte, de handen voor de oogen.

Zacht stond moeder op, legde een hand op den

schouder van de snikkende vrouw en zei: „Wat heb je veel moeten lijden, Greta.”

Ze keek moeder aan.

„Mevrouw moet me maar niet kwalijk nemen, hij was zoo’n lieve jongen.”

Ze wischte de tranen weg.

„Doortje zal niet weten, waar ik blijf,” zei ze toen en haastte zich naar de keuken.

Moeder en Frank bleven alleen. Geen van beiden sprak. Ieder van hen was alleen met zijn gedachten.

Weer was Frank in de ziekenzaal. Hij hoorde Frits’ kreungeluiden in de stilte, hij zag zijn van pijn verwrongen, bleek gelaat in het gedempte licht, hij zag de zwijgende zusters in dien laatsten nacht, toen Frits vervoerd werd.

„Moeder, waarom moet de eene mensch zooveel meer lijden dan de ander?”

Moeder zag hem aan.

„Dat weten wij menschen niet, mijn jongen.”

„Wil je nog een kopje koffie?”

„Graag, moeder!”

Den volgenden Dinsdag was Greta weer in het huis van de familie Kronen. Uit school gekomen, haastte Frank zich naar zijn kamertje, om hier de

geschiedenisles nog eens grondig over te lezen, die de heer Hoogstraten dien middag zou overhooren.

Zacht werd er op de deur geklopt.

„Ha, dat moest Greta zijn met een kopje koffie.”

„Kom maar binnen, Greta.”

De werkvrouw kwam het kamertje in.

Tot Franks groote verbazing legde ze een pakje voor hem op de tafel.

„Wil je dit eens open maken, Frank?”

Vragend en verwonderd keek Frank haar aan.

De werkvrouw glimlachte.

„Er zitten geen muizen in,” verzekerde ze.

Toen maakte Frank het pakje open. Voor hem lag een zilveren horloge.

Weer keek Frank de werkvrouw aan.

„Greta!” was al wat hij zei.

„Dit horloge was van Frits. Hij kreeg het van zijn vader op het sterfbed. En nou hij zelf dood is...”

Ze haperde even.

„moet jij het houden als een herinnering. Je hebt Frits gekend; je bent vriendelijk voor hem geweest. Je hebt hem het laatst nagekeken, toen hij. . . ik heb nog genoeg herinneringen van hem.”

De werkvrouw liep de kamer uit.

Frank stond op en het horloge in de hand nemende, keek hij er peinzend naar.

„Mag ik dat eigenlijk wel aannemen?" overwoog hij. „Zoo weinig heb ik toch voor Frits kunnen doen. Alleen mijn medelijden heb ik hem kunnen geven."

Frank liep naar moeder.

„De brave ziel staat er op, dat je het behoudt," zei moeder. „Ik zal het goed met haar maken."

Frank keerde terug naar zijn kamer.

„Nu heb ik drie herinneringen," dacht hij, „den steen, het horloge en den knoop van mijn antieke jas, een pijnlijk, een weemoedig en een grappig souvenir."

„Kleerkoop, kleerkoop. Wie heeft er ouwe rommel!" galmde eensklaps een stem in de zonnige, leege straat.

De klanken en woorden herinnerden Frank onmiddellijk aan den zieken koopman, dien ze op zijn wagentje naar huis hadden gereden.

Hij haastte zich naar het raam, keek, en. . . „Moeder, moeder!" schreeuwde hij zoo hard en onverwacht, dat moeder het mes, waarmee ze brood smeerde met een dikken klont boter er op uit haar handen op den grond vallen liet.

„Maar jongen, je laat me schrikken!" riep moeder.

Frank had geen tijd een verontschuldiging te maken. Aan een hand trok hij moeder naar het raam.

„Dat is de kleerkoop, moeder, dien we toen naar zijn huis gereden hebben. Hebt U mijn oude broek al weggegeven?"

Moeder schaterde.

„Je wilt den kleerkoop maar ineens rijk maken, geloof ik. Maar ik heb nog wel het een en ander voor hem: een afgedragen winterjas van vader, er staan nog een paar wrakke stoelen, een versleten mat en nog veel meer. Als hij in de buurt is, roep je hem maar."

Moeder ging van het raam weg en raapte het mes op.

„Waar is die kluit boter nu toch?" verwonderde ze zich. Het raadsel was spoedig opgelost. In den hoek zat Moortje, de poes, die tevreden haar bek aflikte.

Lydia kwam de kamer in en toen ze de kat daar zag, vroeg ze: „Krijgen we visite, moeder?"

„Waarom vraag je dat, Lyd?"

Lydia zong, op de kat wijzende:

Als zich de poes zoo wascht,
Dan komt er vast een gast.

„Neen, Lyd," verbeterde moeder, „je moet zeggen: „als zich de poes zoo wascht, is moeder een kluitje boter kwijt."

Moeder vertelde nu aan Lydia wat er gebeurd was.

„Kom eens hier, Lyd," riep Frank en toen z'n zusje bij hem was, vertelde hij: „Zie je dien kleerkoop daar aan komen? Dat is nou de man, dien we onlangs naar huis hebben gereden."

„Maak maar gauw, dat je van het raam vandaan komt," ried Lydia. „Je hebt hem toen met je oude jas voor den gek gehouden, als hij je ziet, ben je er bij."

„Mijn biceps," snoefde Frank, „laat hij maar oppassen."

Nader en nader kwam de koopman, tot hij het huis bereikt had. Frank wenkte hem. Hij hield den wagen in, spreidde de rechterhand als een beschermend afdakje tegen de zonnestralen boven z'n oogen uit en keek. Vergiste hij zich? Stond daar niet één van de jongens, die hem toen naar z'n huis hadden vervoerd? Neen, hij vergiste zich niet; z'n oude oogen hadden goed gezien en hij haastte zich naar de buitendeur, die Frank voor hem opende.

„Ja, ik herken je wel, jij bent die jongen van de

antieke jas, die je me toen verkoopen wou. Maar je bent een goede jongen, een beste jongen. Is er wat op te ruimen?"

„Kom maar binnen," noodigde Frank uit en ging den man voor naar de huiskamer.

Moeder legde het mes neer en zei: „Je kunt een en ander meenemen, koopman, loop maar even met me mee."

Op het rommelkamertje wees moeder den man aan, wat ze missen wilde.

„Wat moet het opbrengen, Mevrouw?"

„Neem het maar mee, koopman."

Een oogenblik later lagen vaders winterjas, een paar stoelen, een mat, een oud vloerkleed, een viertal schoenen, alsmede Franks broek op den wagen.

„Bedankt Mevrouw, bedankt," riep de man, het hoofd om de half open deur stekende en hij haastte zich naar zijn wagen.

Hier bleef hij een oogenblik als nadenkend staan, z'n vingers scharrelden in den ouden rommel, dien de wagen bevatte, tot ze een voorwerp te voorschijn brachten, waarmee de man weer op het huis toetrad. Frank deed open, nieuwsgierig, wat de koopman brengen kwam.

„Zie eens hier,” zei hij, „dat krijg jij nou van mij. Ik heb je toen voor snotneus uitgescholden en daarom geef ik je dezen snotneus als herinnering. Als je er een katoentje in steekt en je giet er olie in, heb je een fijn ouderwetsch licht. En nu moet je maar gauw vergeten, dat ik je toen voor snotneus heb uitgemaakt.”

Hij drukte den verbaasden Frank de lamp in de handen en liep terug naar zijn voertuig, onmiddellijk het: „Kleerkoop, kleerkoop!” door de zonnige straat roepend.

„Weer een souvenir,” dacht Frank en zette het cadeautje van den ouden kleerkoop naast de andere herinneringen in zijn kamer.

„Je dure beenen zullen hun waarde nog opbrengen in den vorm van souvenirs,” merkte vader lachende op, toen Frank hem ’s avonds het voorgevallene vertelde.

Hoofdstuk VI

EEN ZONDERLINGE ONTMOETING

Het was midden Juni en volop zomer. Lydia’s boompje prijkte met mooie, geurige rozen.

„Zie toch die Lydia eens heerlijk bloeien,” zei moeder, die tusschen Frank en Lydia in de open tuindeuren stond.

„En die arme Frank daar is heelemaal uitgebloeid,” merkte Lyd op en met een grappig-ernstig gezicht keek ze haar broer aan. „Dat komt, omdat je al zoo oud bent, Frank. Haal de schaar maar, dan zal ik een roos voor je afknippen. Den steel moet je aan je neus vastbinden, dan komt de bloem precies tusschen je oogen en bedekt zoo den rimpel, die daar loopt.”

„Vanmiddag ga ik met Paul het bosch en de weide in,” deelde Frank mee.

„Daar zie je duizenden bloemen.”

„En je brengt natuurlijk een groot bouquet mee naar huis,” hoopte Lydia.

„Daar heb ik geen tijd voor,” verzekerde Frank.

„Ik begrijp niet, wat je in zoo'n bosch en zoo'n wei uitvoert."

„Dat kun je ook niet begrijpen, omdat jij maar een meisje bent."

Lydia greep moeders hand en riep: „Kom moeder, laat dien boschjongen maar alleen."

En ze trok moeder mee de kamer in.

Na de koffie stapten Frank en Paul de stad uit. Zij gingen over het pad, dat langs den zoom van het bosch liep. Links het koele, donkere woud, rechts de verre, lichte weiden, blikkerende van zonnelicht. Het bosch was vol geluiden van vele, blijde vogelenstemmen. Musschen tjilpten en schetterden zoo luid, alsof zij alleen zingen mochten.

„Hoor die musschen tekeer gaan," merkte Paul op.

„Kra, kra," kraste een groote kraai in den dikken boom boven hen en tegelijkertijd vloog uit dienzelfden boom een ekster lachend de zonnige ruimte in.

„Die lacht de kraai uit, om z'n schor gekras," meende Frank.

En terwijl de wind zacht ruischte in de groene kruinen ging het vogelenkoor door met tjolen en zingen en kwinkeleeren, omdat die vogelenhartjes zoo blij waren op dien mooien Junidag.

Alleen de duif, eenzaam in het diepst van het bosch, scheen bedroefd, want weemoedig klonk z'n stil: „Roekoe, roekoe" door het vogelengejubel heen.

Wel een uur hadden de jongens geloopen; wandelaars zagen ze niet meer, noch spelende kinderen. De stad lag al zoo ver achter hen. Maar grootscher en geheimzinniger leek het bosch.

„Kijk, een haas, ginds in de wei," waarschuwde Franks eensklaps, met een vinger wijzende in de richting van het dier, dat daar heel rustig en tevreden zat te kijken. Koeien en kalfjes liepen te grazen; hier en daar werkte een arbeider; rustig lagen de boerenhoeven, terwijl de wieken der vele molens als witte zeilen cirkelden door de blauwe lucht. De groene weiden met haar duizenden kleurenrijke bloempjes leken een kunstig versierd eindeloos tapijt.

„Mooi hé!" riep Frank.

„Ja, mooi hé!" riep plotseling een rauwe stem achter de jongens. Werktuiglijk grepen ze elkanders hand en verschrikt zich omkeerend, zagen ze tegen de boschhelling een man zitten, haveloos gekleed; verward hingen zijn haren onder de pet uit.

„Net als je zegt, mooi hé!" herhaalde hij, op den

grond spuwende. „Maar als het in je maag rammelt van den honger, denk je daar wel wat anders over. Hebben jullie geen brood bij je?"

De jongens antwoordden zacht ontkennend. De man schudde het hoofd.

„Natuurlijk niet, geen mensch heeft brood, al ligt het ook te verschimmelen in de kast. Centen hebben jullie natuurlijk evenmin. Het is ook niet aan te raden hé, centen bij je te steken, als je een armen schooier als ik tegenkomt."

De jongens wisten niets te antwoorden; beiden begrepen, dat één verkeerd woord voor hen de vreeselijkste gevolgen hebben kon.

Plotseling, vlak boven hun hoofden, zong een vogel. Het scheen een nachtegaal, die z'n hartroerende trillers door het loover zong.

„Hou je bek daar boven me," schreeuwde dreigend de zwerver. „Had ik je maar in mijn handen, dan zou ik je boven een vuur roosteren, schreeuwleelijk. Ik zit hier eigenlijk te wachten op dat ongeluk van een vent, die in het gindsche huis daarnet het deurraampje voor me open deed. Ik vroeg of ie geen ouwe jas voor me had. Of deze jas nog niet oud genoeg was? vroeg ie terug en kwakte het raampje

voor mijn neus dicht. Als ik hem in mijn jatten krijg, is ie nog niet jarig."

Hij plaatste den rechter elleboog in het mos en liet het hoofd steunen op de opengespreide handen.

„Dus jullie hebben niks voor me? Geen centen en geen brood? Nou kachel dan op en sta me niet zoo stom aan te kijken."

Dit bevel was een opluchting voor de jongens, die haastig, zonder een woord te spreken, doorliepen. Snel klopte hun hart, licht trilden hun beenen. Ze vreesden, dat de man hen onhoorbaar volgen zou, doch durfden niet omzien. Waartoe was zoo'n man niet in staat, die zoo innig verbitterd was tegen de menschen, zoo heftig voelde de kankerende ellende van allen dag.

Frank durfde eindelijk om te kijken, maar op het lange pad, dat achter hen lag, was geen sterveling te zien. Ze waren veilig.

„Dat waren een paar benauwde minuten, Frank."

„Ja, je weet nooit, wat zoo'n man begint. Wel vreeselijk als je zoo door het leven loopt, iederen dag van voren af aan. Wat was hij mager; z'n kleeren waren vodden."

„Jouw antieke jas was er een pels bij, Frank."

„Ja."

„Ze liepen verder en hoorden weer voor het eerst de vogeltjes zingen zoo blij en lustig, alsof er op gansch de wereld geen armoede was of ellende. „Ik heb pijn aan mijn voet," klaagde Frank eensklaps. „Al dagen lang schrijnt het aan den buitenkant van mijn kleinen teen links. Het zijn pas nieuwe schoenen; die linker knelde me al van den eersten dag af. En toch is het de maat, die ik altijd draag: 38.

„Je voeten zullen warm zijn van het verre loopen," onderstelde Paul.

„Laten we wat rusten en trek dien schoen een tijdje uit."

„Ja goed," antwoordde Frank, „heusch ik heb erger pijn dan je misschien denkt."

Ze gingen naast elkander zitten tegen de bemoste helling. Frank trok de linker schoen en kous uit, bij den teen bleek de laatste vastgeplakt.

Pijnlijk trok hij de kous van zijn voet.

„Zie je wel, de buitenkant van mijn teen is ontveld, er loopt vocht en bloed uit."

„Ik heb een schoonen zakdoek bij me, dien zal ik er omheen wikkelen," zei Paul, de daad bij het woord voegende.

„We moeten maar een tijdje hier blijven liggen Frank, dan krijgt je voet rust."

De jongens gingen naast elkaar op den rug in het mos liggen.

„Heerlijk hier," prees Paul hun plekje.

„Zalig," zei Frank.

Boven hun hoofd zongen de vogels en suisde het windje. Een koe loeide in de verte.

Wie rusten wil in 't groene woud,
Wie rusten wil met lusten,
Hij kiez' een plekje dicht in 't hout
En vlije zich tot rusten.
Een peluwtje van mollig mos,
Een kussen. . . .

Frank, die zacht neuriede, geeuwde.

„Ik krijg slaap," zei hij.

„Waarom zouden we geen dutje doen?" meende Paul, die Franks geeuw met een dito, nog hartgrondiger, beantwoordde.

Een kwartier later sliepen de jongens als marmotten.

Ze lagen daar veilig, want ver was de plek van de

stad verwijderd en voertuigen noch fietsen passeerden hier.

Maar, twee opgeschoten jongens kwamen voorbij, die op een der hofsteden woonden in een verre wei. Ze zagen de slapenden en dadelijk had een der twee zijn besluit genomen.

„Ssst," waarschuwde hij z'n broer, „dat wordt een leuke mop."

Op z'n teenen naderde hij onhoorbaar de slapende jongens, bukte zich toen hij naast Frank stond en verwijderde zich met schoen en kous. Zacht grinnikend liepen ze haastig weg en het zachte zand van het pad verried hun vlucht niet. En de jongens sliepen door.

Hoe laat het was, toen ze wakker werden, wisten ze niet, doch wel zagen ze, dat de zon merkbaar lager gedaald was en besloten derhalve den terugtocht te aanvaarden.

„Mijn schoen, waar is mijn schoen!" riep Frank om zich heen ziende. „En mijn kous?"

„Mijn schoen en mijn kous zijn weg."

Gelijktijdig sprongen ze op, tuurden om zich en boven zich. . . geen schoen en geen kous te zien. Ontsteld door dit geheimzinnig verdwijnen, keken ze elkander aan.

„Die poets bakt me die landlooper van zooeven," besliste Frank, met welk besluit Paul onmiddellijk acoord ging. Ten tweeden male zochten ze de plek om zich heen af en gluurden in de boomen boven hen, doch er was geen spoor van schoen of kous te ontdekken.

Er bleef voor Frank niets anders over, dan op dien eenen blooten voet naar de stad terug te wandelen. Een tijdje liep hij met den zakdoek om den teen gebonden voort, doch het linnen schrijnde de wond zoo pijnlijk, dat hij den zakdoek afbond en als een manke den weg vervolgde. Iedere stap veroorzaakte pijn, zand kleefde aan de wond. Meewarig zag Paul telkens terzijde als hij Frank onderdrukt hoorde kreunen.

Tot deze plotseling een luiden kreet uitstiet. Een scherpe doorn, die op den weg lag, was in de wond gedrongen. Wel verwijderde hij den doorn snel, doch hij zag terzelfder tijd, dat de teen opzwol en hij waarschuwde zijn vriend met de woorden: „Paul, zie, de teen zet op."

„O, bloedvergiftiging!" riep Paul, „wat moeten we nu toch beginnen?"

„Laten we den rijweg opzoeken, die een eind dieper in het bosch naar de stad gaat," stelde Frank

voor. „Stellig passeert ons wel een auto, kar of wagen, die ons wil meenemen.”

Enkele minuten later waren ze op den breeden weg gekomen, waarop Frank nog moeilijker voort kon. De steenen waren hard en vol oneffenheden. En nog wel twee uur hadden ze te loopen.

„Ik haal het nooit,” klaagde Frank.

„Kon ik je maar dragen,” wenschte Paul zuchtend en ze sukkelden verder.

Ha, achter hen naderde een auto; deze kon redding brengen.

Toen het voertuig nog een eind verwijderd was, trachtten de jongens de aandacht van den bestuurder op zich te vestigen, door luid geroep en waarschuwingen en drukke, levendige gebaren. Frank hield den linker voet in de hoogte, het pijnlijke lichaamsdeel, dat het gewenschte medelijden moest opwekken. De chauffeur keek echter niet op en reed door. De dame en de heer, behaaglijk gestrekt in de zachte bekleeding, keken met onbewogen gezichten even naar den kant, waar de jongens hadden post gevat. Met verbeten woede keken deze de snel zich verwijderende auto na en Frank strompelde verder.

Na eenige minuten hoorden ze in de verte een claxon.

„Nou helpt de armoe den rijkdom voort,” zei de man bitter. (blz. 82)

Een vrachtauto naderde snel.

Als zooeven trachtten de jongens op allerlei wijzen de opmerkzaamheid tot zich te trekken. Dit gelukte hun wel, doch het gewenschte gevolg bleef uit.

„Zoo, hinkelepink!" schreeuwde lachend een der mannen in de leege auto, die toch zooveel ruimte voor plaatsneming over liet.

„Jij moet koorddanser worden!" riep de tweede in den wagen. En ook deze auto bracht geen verlossende hulp. Frank vond voor het eerst in zijn leven, dat de menschen wreed zijn. En ten derden male ging het voetje voor voetje verder. Toen ze weer eenige minuten geloopen hadden, schoot uit een zijpad een man te voorschijn, in wien de jongens dadelijk den verloopen zwerver herkenden.

„Wat is er met jou aan de hand?" vroeg hij, verbaasd naar den ontblooten voet kijkende. De jongens vreesden het ergste; wat voor goeds konden ze van dezen man verwachten?

Paul vertelde, wat er gebeurd was. De man bukte zich en keek.

„Ja, natuurlijk, bloedvergiftiging. Aan die roode streep, die tot aan je wreef loopt is het duidelijk te

zien. Er zal direct wel een auto of iets anders ons voorbijkomen, die je kan meenemen."

Frank vertelde, dat ze al tweemaal vergeefs om hulp geroepen hadden.

„'t Is zulk tuig," schold de man, bukte zich terzelfder tijd en beval ruw: „Vooruit, kruip op m'n rug, ik zal je naar de stad dragen, loopen kun je niet."

Frank aarzelde.

„Nou, kom je haast?" snauwde de man.

Onwillig kroop Frank op z'n rug en voort ging het.

„Nou helpt de armoe den rijkdom voort," zei de man bitter, „net de verkeerde wereld."

Na eenige keeren een rusttijd genomen te hebben, gedurende welken ze naast elkander op den met gras begroeiden wegberm hadden plaats genomen, bereikten ze de stad.

De groote, voor den armen zwerver zoo moeizame tocht, was bijna volbracht. Het was wel een zonderling drietal, dat daar ging door de straten. Aan nieuwsgierige belangstelling, die zich uitte in gelach en gespot, ontbrak het niet. De eene jongen na den anderen voegde zich achter of naast den langzaam

voortschrijdenden man, die telkens vergeefs zijn dreigend: „Hoepel op!" naar de jongens wierp, met dit resultaat, dat de baldadige spot der knapen vermeerderde.

„Je hebt daar een fijn vrachtje, baas."

„Heeft ie z'n schoen in den lommerd gezet?"

„Zou je niet liever een taxi aanroepen, lorrenbaas?"

Tot een agent, gewaarschuwd door al dat lawaai, uit een zijstraat haastig kwam aangestapt en zich met het geval bemoeide. Hij plaatste zich voor het drietal, dat staan bleef.

Frank gleed van 's mans rug.

„Wat beteekent deze vertooning?" informeerde de politieman.

De man vertelde, wat er had plaats gevonden, den nadruk leggende op de weigering van twee autobestuurders om den gewonden jongen mede te nemen.

„Blijf hier maar staan," zei de agent, „ik breng die zaak wel voor elkaar."

Een oogenblik later naderde een vrachtauto; met een handbeweging beduidde de agent den chauffeur, dat deze stoppen moest. Na een kort gesprek, wenkte de agent man en jongens en deelde hun mede, dat de chauffeur genegen was hen verder te vervoeren.

Ze klommen op; Frank gaf z'n adres aan den bestuurder en verder ging het de stad in. De man zat tusschen de jongens in, zes beenen bungelden naar beneden.

„Wat een zonderlinge middag," overpeinsde Frank, en er was een lichte angst in hem, toen hij zich afvroeg, hoe zijn vader en moeder tegenover den man zouden staan. Ze konden hem toch niet met een eenvoudig bedankje wegsturen.

De auto hield stil voor het huis. Frank bedankte den chauffeur, die doorreed. Niemand in huis had blijkbaar de auto gezien, althans de buitendeur bleef gesloten. Vader, moeder en Lydia moesten stellig in den tuin zijn. Frank was verlegen met zijn houding. Kon hij den man wel mee naar binnen nemen? Doch, denkende aan de belangelooze hulp, die den man toch zooveel inspanning had gekost, besliste hij.

„Kom mee," riep hij en schelde aan.

„Daar zal Stanley wezen," zei vader en Lydia vloog naar de buitendeur.

De arme zwerver, gewoon door bosschen en velden te dwalen, toonde zich zeer verlegen en onbeholpen in de nette huiskamer.

In geuren en kleuren vertelde Frank, wat hem

overkomen was, den nadruk leggende op de zware taak, die de man zoo vrijwillig op z'n schouders had gelegd.

„Hoe had ik zonder hem thuis moeten komen?"

In deze vraag legde Frank geheel z'n dankbaarheid en verplichting jegens den man.

Terwijl Frank zijn verhaal deed, had moeder inmiddels den voet verzorgd. Een verband in goulardwater gedrenkt zou zijn genezende werking wel doen.

Franks ouders bedankten den man hartelijk en Franks vader informeerde daarop naar 's mans verleden. Het verhaal dat hij deed was een aaneenschakeling van ellende. Jong nog had hij z'n ouders verloren; bij een hartelooze tante was hij verder groot gebracht; hij leerde alleen de hardheid van het leven kennen. Reeds jong nog moest hij in dienst bij een boer. Het zware landwerk ging boven z'n krachten. Op 18-jarigen leeftijd nam hij dienst als kolentremmer op een vrachtboot naar de West. Doodziek kwam hij hier aan en werd eenige weken verpleegd in een gasthuis. Toen hij dit verlaten kon, ging hij werken op een plantage, doch de malaria sloopte zijn lichaam dermate, dat hij naar Holland terug moest keeren en ook hier doodziek aankwam.

„Na mijn herstel kon ik nergens werk vinden en is m'n zwerversleven begonnen, mijnheer."

Met deze woorden eindigde de man zijn droevig verhaal. Zoo eenvoudig had hij verteld, dat aan de waarheid niet te twijfelen viel.

„We zullen zien, wat we voor je doen kunnen," zei vader. „Mijn vrouw en ik moeten daarover denken en spreken. Allereerst moet je onderdak hebben. Weet je iets?"

De man vertelde, dat er een volkslogement in de stad was, waar hij voor één gulden onderdak en voedsel kon krijgen.

„Dan ga je daar heen," besliste vader, door den zwerver met groote oogen aangezien. Dat woord: onderdak opende voor hem blijkbaar een hemel.

„Dan moet je een pak hebben. Zoo kun je niet blijven loopen en zou het onmogelijk zijn werk voor je te vinden. Je wilt toch werken?"

„Dat begrijpt mijnheer wel. Maar ik heb het niet kunnen vinden."

„We zullen voor je zoeken. Weet je een zaak waar je een werkmanspak koopen kunt?"

Och, zoo'n zwerver weet alles.

„In een zaak, die „de Arbeider" heet, zijn werk-

manspakken te koop, mijnheer. Maar ze zijn nogal duur, wel tien gulden."

Vader glimlachte, toen hij z'n portefeuille trok en den man twaalf gulden toereikte.

„Nu kun je een pak koopen en heb je voor twee dagen onderdak en voedsel."

„Als ik er niet zoo uit zag," begon de man aarzelend, „zou ik mijnheer willen vragen, of mijnheer met me mee wil gaan."

„Waarom zou je dat willen?"

„Dan kan u zien, mijnheer, dat ik dadelijk een pak koopen zal."

„Ga jij maar alleen," antwoordde vader vertrouwend, „en kom overmorgen tegen twaalf uur bij me. We zullen probeeren, iets voor je te vinden."

Overgelukkig ging de zwerver heen. Langs het raam gaande, nam hij zijn pet af.

Dankbaar en bewonderend zag Frank zijn vader aan en om den man allen lof te geven, die hem naar zijn oordeel toekwam, wees hij op het verschil tusschen die twee autobestuurders, die hem geen blik waardig keurden, zelfs bespotten, en den landlooper, die hem gedragen had dien heelen, langen weg.

„Die autorijders mag je niet zoo hard vallen," gaf

vader als zijn oordeel. „Ze zagen jullie natuurlijk aan voor een paar kwajongens, die een grap wilden uithalen. Maar de daad van den man is ongetwijfeld mooi. Och ja, wie zelf geleden heeft, voelt ook het leed van een ander."

„Je beenen hebben al wat teweeg gebracht," merkte moeder lachend op.

„Juist moeder," onderstreepte vader, „dit is nu al de tweede maal in je korte leven Frank, dat je niet op je eigen beenen kunt staan. Waar moet dat in de toekomst naar toe?"

„Moet ik lang met dat been rust houden, moeder?" informeerde Frank, die er erg tegen opzag, weer thuis te moeten zitten.

„Een lichte infectie," antwoordde moeder, „ik denk dat die morgen wel weer voorbij is."

„M'n halve belofte den man werk te zullen bezorgen, brengt me in groote moeilijkheid," zei vader ernstig. „Hoe en waar vind ik iets voor hem? Hij is landarbeider geweest, en kolentremmer; hij heeft op een plantage gewerkt, doch een eigenlijk vak verstaat hij niet. En hoeveel vakmenschen loopen er niet zonder werk? Het zal niet meevallen iets voor hem te vinden."

Eensklaps dacht Frank aan den heer Hauser en z'n fantasie zette zich onmiddellijk aan het werk. Misschien was deze directeur van een groote fabriek of eigenaar van een groote zaak, of . . .

„Praat u eens met mijnheer Hauser, vader."

Verbaasd zag vader hem aan.

„Hoe kom je nu zoo ineens met dit voorstel, Frank?"

Hierop wist deze geen antwoord te geven.

„Het idee is toch zoo slecht niet," viel moeder Frank bij. „Je moet toch met dezen en genen gaan praten, man. Mogelijk, dat mijnheer Hauser iets voor hem weet. Je kunt hem best eens een bezoek brengen, nu je toch al met hem hebt kennis gemaakt."

Vader beloofde den volgenden middag den heer Hauser te zullen bezoeken.

Het liep naar half zes. Paul, die om zes uur eten moest, ging heen. Frank ontdeed z'n rechtervoet van den schoen, trok de kousen aan, die moeder hem bracht en schoof z'n voeten in zijn pantoffels.

„Jammer, dat een mensch altijd een paar schoenen tegelijk moet koopen," merkte hij op, „anders kon ik er een rechter bij laten maken en had ik weer een compleet paar."

„Er zal niets anders overblijven dan dien eenen schoen bij de andere herinneringen op te bergen," meende moeder. „Ik hoop, dat de souvenirs, die nog kunnen komen, minder kostbaar voor ons zullen wezen."

„Franks dure beenen!" riep vader uit.

Toen het gezin den volgenden middag aan de koffietafel zat, werd er gescheld. Doortje kwam binnen met de mededeeling, dat de man van gisteren er was.

„Hé," zei vader, „een dag te vroeg. Laat hem maar binnen, Doortje."

„Neem me niet kwalijk, mijnheer en mevrouw," verontschuldigde de man zijn entree, „ik mocht eigenlijk morgen pas komen, maar ik zou u zoo graag mijn nieuwe pak laten zien."

Een dankbaar kind.

Franks ouders zeiden, dat het hem heel goed stond en vader vroeg toen, of hij goed gelogeerd had.

„O, mijnheer," antwoordde hij gelukkig, „een dak boven je hoofd te hebben! In een bed te liggen, mijnheer! Vanmorgen heb ik een heerlijken kop koffie gehad."

„Het begin is er," zei vader, „kom nu morgen om

dezen tijd terug, dan heb ik voor je uitgekeken. Ik kan je natuurlijk niets vast beloven."

„Dat begrijp ik, mijnheer."

Toen ging de zwerver met zijn kinderhart heen, in het vaste geloof, dat een nieuw en mooi leven voor hem zou aanvangen.

„Nu hoop ik maar, dat Franks idee om den heer Hauser een bezoek te brengen het gewenschte resultaat heeft," zei vader. „Als ik niets voor hem zou vinden, kom ik zelf in groote moeilijkheden. Ik kan den man toch ook niet zoo ineens weer loslaten en hem terugwerpen in zijn vreeselijk zwerversleven."

„Vader, bedenk, dat hij uw zoon heeft gedragen," riep Frank uit.

. . . .

Drie weken later hield tegen etenstijd een auto stil voor de deur van Franks huis. De chauffeur sprong er af, de zwerver van enkele weken geleden, door den invloed van mijnheer Hauser aangesteld als chauffeur op een ijzerfabriek, een groote naamlooze vennootschap, waarvan de heer Hauser president-commissaris was. Een der andere chauffeurs van de fabriek had hem het chauffeeren geleerd.

„Ik kom je wat brengen, Frank," zei hij, „een

herinnering aan dien middag in het bosch. Ik heb het destijds meegebracht uit de West."

Hij drukte Frank een prachtige schelp in de hand, sprong op de auto en reed weg.

„Een goed mensch, dat zijn dankbaarheid toont," zei vader, „en ik ben blij, dat alles zoo mooi is geloopen. Och ja, met verstandige hulp is een ieder, die goed wil, wel te redden."

Frank legde de mooi gevormde schelp, een prachtig exemplaar, zooals die alleen in de West wordt aangetroffen, bij de andere herinneringen op het tafeltje in zijn kamer.

Hoofdstuk VII

EEN ANGSTIGE MIDDAG

Frank kon zich nog goed den dag herinneren, waarop Lydia geboren werd en vader het rozenboompje plantte.

Nog geen zeven jaar was dit geleden.

De eerste dagen schonk hij weinig aandacht aan dat kind, dat maar niets deed dan slapen, melk drinken en af en toe schreeuwen.

„Hè, nou heb je vandaag nog niet één keer naar je zusje gekeken, Frank."

Het was de baker, die Frank aan zijn nalatigheid herinnerde.

Dan keek hij in de wieg.

„Vind je het geen lief zusje, Frank?"

„Jawel," antwoordde hij dan onverschillig en haastte zich de kamer uit.

Voor het eerst werd zijn belangstelling voor het kind gewekt, toen hij bemerkte, dat ze hem aan-

keek, alsof ze hem herkende en volgde met haar oogen.

„Toch wel aardig, zoo'n kind," dacht hij toen. Maar toen ze voor het eerst tegen hem lachte, bewust lachte, had hij plezier en gierde het zelf van verrassing uit. Als ze sliep wou hij haar wel wakker maken, om dat blije lachje te zien. Toen ze voor het eerst haar armpjes verlangend naar hem uitstrekte, kende zijn blijdschap geen grenzen.

Voorzichtig tilde hij haar dan op uit de wieg en droeg haar langen tijd op zijn veilige jongensarmen door de kamer.

Als ze 's nachts wakker was en schreeuwde, zonder ophouden, trachtte moeder haar in slaap te zingen. Soms was vader er niet, om moeder in het zingen af te lossen. Vader had dan nachtdienst op het kantoor.

Dan ging hij zijn bed uit en nam moeders taak over. Het eene lied na het andere zong hij dan als een leeuwerik op een vroegen Meimorgen. Al zachter en zachter zong hij, tot moeder en zusje beiden heerlijk sliepen.

Als hij dan 's morgens in de wieg keek, lag ze stil te kijken met haar groote, blauwe vergeet-me-nietjes oogen.

„Net een engeltje," dacht hij dan.

Op een morgen op school dacht hij aan haar.

„Ze is mìjn zusje," viel hem eensklaps in en zacht herhaalde hij: „Mìjn zusje." Hierover ging hij zitten nadenken en kwam tot de slotsom, dat niemand op de heel-groote wereld dit zeggen kon: „Ze is mìjn zusje." Dat kon hij alleen zeggen, hij alleen. Van alle millioenen menschen op de aarde kon hij alleen Lydia noemen: mìjn zusje. Toen begreep hij voor het eerst zijn groot en eenig bezit.

Zijn genegenheid voor het zusje groeide met den dag en toen ze, nog geen jaar oud, al loopen kon, was het voor hem een groote vreugde met haar buiten te mogen wandelen. Dan vond hij de menschen lief, die tegen de kleine dreumes iets vriendelijks zeiden of haar nakeken om haar grappig gedribbel.

Na haar vijfde jaar had Lydia, vooral in de gure winteravonden, meermalen een aanval van bronchitis. Dan hoestte ze vreeselijk en lag met een priesnitz om onder de dekens en Frank week niet van haar ledikant.

„Ga toch eens naar buiten, jongen," zei moeder meermalen.

„Dan ligt Lyd zoo alleen," zei hij dan en bleef

op den stoel zitten bij het bedje en vertelde het kind verhaaltjes of las het voor uit een boek, dat hij in de bibliotheek gehaald had.

Nu was Lydia een sterke meid geworden en had nooit meer last van die benauwende kwaal. Doch op advies van den huisdokter ging ze nog niet naar school. Als de aanstaande groote vacantie voorbij zou zijn, zou ze die voor het eerst bezoeken.

Op een Zaterdagmorgen kwam Frank uit school thuis.

„Frank, ga eens even Lydia halen," verzocht moeder. „Ze is tegen tien uur de deur al uitgegaan, om op het plein met andere meisjes te spelen. Het wordt tijd, dat ze thuis komt; we moeten koffiedrinken."

Frank haastte zich naar het plein, keek er, liep er tweemaal heen en weer, doch Lydia zag hij niet. Hij informeerde bij enkele spelende kinderen. Een van deze, die Lydia kende, vertelde, dat ze al een poosje geleden naar huis was gegaan. Frank besloot een paar zijstraten af te zoeken; mogelijk was ze met een meisje meegeloopen, dat daar woonde. In de eerste dwarsstraat die hij insloeg, zag hij Lydia. Maar wat kon daar aan de hand zijn? Ze stond met den rug naar hem toe; voor haar stond een jongen, dien ze blijkbaar met haar handjes van zich trachtte af te weren en duidelijk hoorde hij haar angstig geroep: „Neen, niet doen, ik ben zoo bang."

„Lydia, Lydia!" schreeuwde Frank, begrijpende, dat zijn zusje zich in gevaar bevond en rende op haar toe. Het kind keerde zich om en vloog Frank tegemoet.

Vlug draafde de jongen, die begreep, dat er hulp voor het kind kwam opdagen, weg. Toen Frank zijn zusje genaderd was, zag hij, dat een muis langs haar heenschoot, een dun touwtje met zich meesleepende, dat om een zijner achterpooten gebonden was.

Frank begreep.

„Loop door naar huis, gauw!" riep hij tegen het kind en zette den jongen na. Lydia zou hij wreken, zijn Lydia!

De jongen voor hem liep wat hij kon, doch Frank, die nog kort geleden den wedstrijd tegen den lenigen Paul gewonnen had, won met iedere minuut terrein. Van achteren had hij hem eindelijk in den nek en met een geweldigen stoot smakte de jongen voorover, met het voorhoofd op de steenen. Trillend van woede wilde Frank zich op hem werpen, doch hij zag bloed, dat rijkelijk vloeide over de van zonne-

licht blikkerende steenen. De jongen bleef roerloos liggen. Frank liep terug, met slechts deze eene gedachte in zijn ontstelde hersens: „Hij is dood, ik heb hem vermoord." In doodsangst rende hij de straat uit, vloog het plein over en de straat in, waar hij woonde.

„Naar huis, naar huis," hamerde het in zijn hoofd.

Plotseling dacht hij aan moeder. Als hij haar de daad in al haar verschrikkelijken omvang vertelde, zou ze het besterven van angst en schrik. Bij een lantaarnpaal bleef hij staan en steunde zijn schokkend lichaam tegen het ijzer. Met de hand streek hij langs zijn voorhoofd. Denken moest hij, rustig nadenken aan wat hem te doen stond. Maar hij kon niet kalm denken, geen lijn vinden waarlangs zijn gedachten zich rustig konden bewegen.

„Moordenaar, moordenaar!" Dit waren de eenige woorden, die hoorbaar klonken in zijn hoofd.

Zou hij vluchten? Waarheen? Plotseling, zooals dit na een heftige ontroering en schok gebeuren kan, werd hij kalm. Waarom maakte hij die vreeselijke onderstellingen van dood en moord? Was hij maar even blijven staan, dan zou het hem gebleken zijn, dat de jongen slechts bloedde uit een hoofdwond, die

gauw genezen zou zijn. Zoo was het en niet anders. Als Lydia niet zoo'n misbaar gemaakt had, om een onschuldige muis, zou er niets gebeurd zijn. Hij was ook wel eens gevallen, dat er bloed vloeide uit de wonde. Schijnbaar rustig liep Frank naar huis. Lydia was alleen in de kamer.

„Wat een gemeene jongen, hè, Frank," beklaagde ze zich zelf.

„En jij bent een laffe bangerd," voer Frank eensklaps heftig uit en meteen gaf hij Lydia een klap in 't gezicht.

Dat had Frank nog nooit gedaan; hevig ontsteld begon Lydia te huilen.

Verschrikt kwam moeder aanloopen.

„Maar, wat gebeurt hier?" vroeg ze en de allergrootste verbazing maakte zich van moeder meester, toen Lydia uitriep: „Frank heeft me geslagen."

Moeder zag Frank aan en zweeg even.

Toen vroeg ze met teleurstelling en verdriet in haar stem: „Heb jij dat gedaan, Frank?"

Dit oogenblik zou Frank zijn heele leven niet vergeten: buiten op de straat die bloedende jongen, hier in de stille kamer de snikkende Lydia en zijn teleurgestelde moeder.

Maar hij wilde moeder niet vertellen over zijn daad; hij kon het niet. Wat kon niet het gevolg wezen van den angst, die zich van moeder zou meester maken, als ze alles wist? Nu bleef hem niets anders over, dan den klap goed te praten, dien hij Lydia gegeven had.

„Lydia is een bang, aanstellerig kind. Ze stond daar te schreeuwen op de straat, omdat een jongen haar dreigde met een muis. Ze moet die bangheid maar afleeren."

Weer zag moeder hem even zwijgend aan en vroeg zacht: „Afleeren met een klap, Frank? Kom, Lydia, ga maar met moeder mee naar de keuken."

Dit alles was voor Frank niet te dragen; hij ging naar zijn kamertje, drukte het gezicht in het hoofdkussen van zijn bed en snikte, snikte.

Opeens ging de deur open en vóór Frank om kon kijken, stond Lydia naast hem. Zacht vroeg ze, met haar handje zijn wang streelend: „Ben je niet meer boos op me, Frank?"

„O, Lydia, Lyd!" riep de arme jongen en hij nam het kind in zijn arm en snikte nog heftiger.

Toen kwam moeder.

„Neen, Frank," zei ze, „zoo erg is het nou ook

niet. Moet ik nu mijn grooten jongen troosten?"

En moeder nam toen Franks hoofd in haar armen.

„Dit moeten we alle drie maar heel gauw vergeten, mijn jongen. Kom mee, we gaan gezellig koffiedrinken."

O, die lange, eindelooze middag, die nu voor Frank aanbrak. Geen antwoord te weten op deze ontstellende vraag: „Hoe zou het met den jongen zijn afgeloopen?"

Hij zocht de plek op, waar het gebeurd was, geteekend nog door het gevloeide bloed. Overigens bood de straat niets bijzonders. Frank stelde zich gerust. Als zijn aanval het vreeselijke gevolg had gehad, waarvoor hij vreesde, zou de plaats van het misdrijf het tooneel zijn van de zaak besprekende menschen uit de buurt. Doch, niets ongewoons viel er in de straat op te merken, die het rustige beeld had van andere dagen. Maar, zoo heel groot was de stad, zooveel kon er gebeuren, waarvan men den eersten dag niets hoorde. Ineens dacht hij aan de krant, die 's avonds uitkwam, de stadskrant, die geen nieuws van welken aard ook, onvermeld liet. Onrustig zwierf Frank door de straten, in de buurt van zijn woning gelegen, uren, uren lang en voelde geen moeheid.

's Avonds aan tafel viel het zijn ouders op, dat hij stil was, doch zij schreven dit toe aan het gebeurde van dien middag met Lydia.

Telkens keek Frank terzijde naar de pendule; het liep tegen half zeven; ieder oogenblik kon hij de krant verwachten. Hij luisterde scherp toe, of hij haar niet in de bus hoorde vallen en hij haastte zich naar de buitendeur, toen zijn ooren het verwachte geluid gehoord hadden.

Hij kwam terug in de kamer, zette zich op den stoel en opende zenuwachtig het dagblad. Zijn oogen vlogen over de kolommen, tot ze de rubriek:

STADSNIEUWS

zouden gevonden hebben.

Buitenlandsch nieuws. Verder.

Kunst en Letteren. Verder, verder.

Stadsnieuws. Gevonden! Zijn oogen dronken de opschriften: Winkeldiefstal . . . Vertrek met groot verlof . . . Jubileum G. F. Hoogland . . . Aanrijding . . .

Goed afgeloopen.

Frank had gevonden en las:

In de Weststraat werd D. v. d. Z., 12 jaar, door

een onbekend gebleven jongen tegen de straatsteenen geworpen. Met een bloedende hoofdwonde werd v. d. Z. door den eersten hulpdienst, na aan den Centralen Post te zijn verbonden, naar zijn woning in de Kampstraat vervoerd.

Frank loosde een diepen zucht van verlichting. Slechts een hoofdwond dus, die vervoer naar het ziekenhuis niet noodzakelijk had gemaakt. Hij vouwde de krant dicht en stond op.

„Al het nieuws er al uit, Frank?" vroeg vader.

Frank antwoordde bevestigend en vroeg daarop toestemming nog een half uurtje naar buiten te mogen gaan. Hiertegen hadden vader noch moeder bezwaar. Frank ging naar zijn kamertje, nam eenig geld uit zijn spaarpot en liep de straat op. Zijn besluit was genomen: hij zou den jongen in de Kampstraat opzoeken en hem vergiffenis vragen. Dit voelde hij als zijn plicht; een gevoel van onvoldaanheid en onbevredigdheid zou hem bijblijven, als hij het niet deed. In een winkel kocht hij een viertal taartjes en zocht de Kampstraat op.

„Ja, die woont ginds op nummer 28," antwoordde het vrouwtje aan haar deur op de haar door Frank gestelde vragen. „'t Is goed afgeloopen; ik zag hem

daar net nog aan de deur staan met een verband om het hoofd. Nummer acht en twintig."

Frank liep regelrecht op het huis toe en schelde aan.

Aan de juffrouw, die open deed, vroeg hij, of hier de jongen woonde, die op de straat was geworpen en met een hoofdwond naar huis was gebracht.

„Ja, ik ben zijn moeder," antwoordde de juffrouw. „Kom maar mee, Daan is in de voorkamer. Je bent zeker een schoolvriend van hem?"

Hierop bleef Frank het antwoord maar schuldig.

Hij kwam in de kamer. Eenzelfde verbazing was op hun gezichten, toen de jongens elkander aankeken.

Frank liep regelrecht op den jongen toe.

„Ik heb spijt van vanmiddag," zei Frank. „Je moet maar niet langer boos op me zijn. Zoo erg heb ik het niet bedoeld."

Zonder Daans antwoord af te wachten, reikte hij hem de gebakjes toe, die de jongen verbluft en uit het veld geslagen werktuiglijk aannam.

Daans moeder was inmiddels ook in de kamer gekomen.

„Ik wist niet, dat dat kind je zusje was," zei Daan, alsof deze onwetendheid het laffe van zijn daad verontschuldigde.

Ontnuchterend voor Frank was dit antwoord en tamelijk koel vroeg hij, of de wond erg was.

„Neen," antwoordde de jongen, maakte onderwijl de papieren doos open en telde de taartjes.

Daans moeder, die nu eigenlijk pas begreep, dat Frank haar zoon op de steenen geworpen had, viel uit: „Zoo, ben jij die knappert. Mooie manieren houd jij er op na; je had hem dood kunnen gooien."

Frank dacht aan Lydia, aan het laffe van Daans daad en aan den klap, dien hij het lieve kind gegeven had en de woede laaide weer in hem op. Maar, hij beheerschte zich. Met een kort: „'k Ben blij, dat alles zoo goed is afgeloopen," haastte hij zich de deur uit.

„Je kunt dien zoeten rommel gerust weer meenemen!" riep de vrouw hem na. „Wou je daarmee alles goed maken?"

Frank was blij, dat hij weer op straat was en haastte zich naar huis.

„Een prettige ontvangst," dacht hij onder het voortgaan, maar met een blij en verruimd gevoel zijn plicht gedaan te hebben, stapte hij huiswaarts. Maar eerst kocht hij nog wat gebakjes; Lydia zou een blijden avond hebben. Vroolijk fluitend kwam hij de huiskamer binnen, zette de doos op tafel en zei:

„Moeder, ik tracteer.”

Moeder had aan vader van dien klap verteld en beiden geloofden ze, dat Frank meende, iets goed te moeten maken.

„We zouden immers alles vergeten, Frank,” herinnerde moeder.

Toen begon Frank te vertellen, al den nadruk leggende op zijn hevigen angst en onzegbaar berouw van dien middag, alsmede zijn vrees om aan moeder het gebeurde te vertellen.

Nu begreep moeder alles en bewonderend zagen zij en vader hun jongen aan.

HOOFDSTUK VIII

FRANK IS ONTSTEMD

Frank werd wakker, wreef zijn oogen uit, geeuwde en begon toen te brommen en te pruttelen, terwijl toch niemand in zijn kamertje hem het leven zuur maakte of iets onaangenaams tegen hem zei. Het was de natuur, die Franks stemming bij het ontwaken ineens bedierf. Het regende en een blik naar de laaghangende, zwarte lucht zei, dat het een regen voor den heelen Zondag zou wezen. Zondag en regen! Frank keek op zijn horloge; het was nog geen zeven uur.

„Wat moet ik nu toch met dezen Zondag beginnen?” bromde hij. Een boek, dat hij lezen kon, had hij niet en zijn huiswerk voor den volgenden dag had hij reeds afgemaakt. Paul was met zijn vader en moeder voor een dag de stad uit en zou niet voor den avond terugkomen.

„Ik blijf den heelen dag in mijn bed,” besloot Frank, ging weer liggen en sloot de oogen.

Gelijkmatig en eentonig viel de regen neer, kletterende tegen de ruiten van Franks kamer.

„Wat dom nu toch van de natuur, om op Zondag te regenen," bromde Frank en alsof de natuur boos was om Franks verwijt, wierp ze nog heftiger de regenstralen tegen de ruiten.

Vergeefs hield Frank de oogen gesloten. Hij was volkomen uitgeslapen en begrijpende, dat er van slapen geen sprake meer zou zijn, ging hij overeind in zijn bed zitten, trok het gordijn op en keek naar buiten.

De straat glom van den regen, tegen de trottoirs stonden de plassen. Een druipnatte poedel sloop haastig langs den muur.

„Een ellendige dag," bromde Frank zuchtend.

Meiregen maakt dat ik grooter word,
Groot zijn dat wensch ik zoo zeer,
Moederlief was ik maar groot genoeg,
'k Liep in den regen niet meer.

Het was Lydia, die zong.

„Hoe kan dat kind nou zingen," dacht Frank, die zich werkelijk ontstemd voelde èn over dat zingen èn op Lydia zelf. Hij vond de verklaring gemakkelijk.

„Zoo'n kind denkt natuurlijk nog niet," besliste hij en hij trok rimpels in zijn voorhoofd, omdat deze noodig waren voor een denker als hij.

Regenwater, wat geklater
Tegen 't vensterglas,
Ik kijk naar buiten
Door de ruiten,
'k Zie een heelen plas.

„Hoe kan zoo'n kind nu toch blijven zingen," pruttelde Frank door en een wrevelige stemming tegen Lydia maakte zich van hem meester op het oogenblik dat Lydia in haar pyama Franks kamer in kwam.

„Goeden morgen," zei ze en maakte een potsierlijke buiging, die op Frank echter een geheel andere uitwerking had, dan Lydia ervan had verwacht.

Frank viel uit: „Kind, ga alsjeblieft mijn kamer uit."

Met groote verbazing zag Lydia hem aan, maar, onmiddellijk geloovende, dat zijn uitval als grap bedoeld was, zei ze: „Je bedoelt het toch zeker in de omgekeerde wereld?"

„Neen, Lydia," viel Frank uit, „probeer nou maar

niet om geestig te zijn. Er is niks te omgekeerde werelden. Maar maar gauw, dat je mijn kamer uitkomt.”

En om Lydia te bewijzen, dat het hem ernst was met zijn bevel, ging hij weer liggen, wierp zich op een zij met den rug naar het kind toe en snauwde:

„Ga weg en doe de deur toe.”

Lydia ging heen.

Langs de ruiten liepen dikke stralen water, die Frank met de oogen volgde, als ze naar beneden vloeiden en zijn stemming werd er niet beter op. Hij dacht alleen maar aan den vervelenden dag, dien hij te wachten had, en aan Lydia dacht hij in het geheel niet. Plotseling hoorde hij viool- en pianoklanken. Er werd muziek gemaakt in de kamer achter den muur, die langs het hoofdeinde van zijn bed liep. Frank schoot overeind en legde zijn oor te luisteren tegen den muur. Frank hield van muziek en het meest van de teere, zingende tonen van een viool. Wie toch kon in dat huis muziek maken? Stellig moesten er nieuwe menschen zijn komen wonen in dat huis, waarin een pension werd gehouden. Met ingehouden adem luisterde Frank. Zacht begeleidde de piano, alleen de viool zong. Al inniger en inniger

klonken haar tonen. Het was, of de viool schreide en Frank kreeg tranen in de oogen.

„Kon ik maar viool spelen!” wenschte hij vurig.

Frank luisterde zoo lang, tot de muziek zweeg. Een geheel andere stemming had zich van hem meester gemaakt. Hij dacht niet meer aan zich zelf en niet meer aan den regen. Hij dacht aan Lydia. Hij sprong het bed uit, waschte en kleedde zich en zocht Lydia op.

Het was nog geen half acht, Lydia zat in de huiskamer, ze was bezig haar pop aan te kleeden.

„O Lydia,” begon Frank, „ik heb daarnet zoo iets moois gehoord.”

„Ik ook,” viel het kind hem in de rede, doelende op Franks gemopperd van zooeven.

Frank begreep haar, voelde zich heel verlegen tegenover dat kleine kind, en wist niet, hoe te beginnen.

„Wat regent het, Lydia,” zei hij eindelijk, vrij onnoozel.

„Ik dacht, dat de bui over was,” zei het kind.

„O, neen, Lyd, kijk maar eens naar buiten, ’t is een bui voor den heelen dag.”

Lydia lachte.

„Neen," zei ze, „die bui daar buiten bedoel ik niet, ik bedoel de bui in je hoofd."

Het kind had het Frank gemakkelijk gemaakt en hij bekende, dat zijn nare stemming geheel verdwenen was. Nu kwam hij los over de muziek, die hij gehoord had.

„Je had mij moeten roepen," zei het kind, zacht verwijtend.

„Den volgenden keer zal ik het doen," beloofde Frank.

„Ik weet iets leuks, Frank, zullen we thee gaan zetten?"

Dit vond Frank een aardig idee. Vader en moeder waren nog niet opgestaan. Het was Zondag. Waarom zouden ze vroeg bij de hand moeten zijn?

Ze gingen naar de keuken en spoedig was de thee gezet, die natuurlijk nog enkele minuten trekken moest.

Afwachtend zaten ze naast elkander aan de keukentafel, toen Frank inviel, dat hij nog een aardige rebus wist.

„Wacht even, Lydia," waarschuwde hij, van zijn stoel springende, „ik ben dadelijk terug."

Met papier en potlood kwam Frank even later weer in de keuken.

„Ik zal een rebus teekenen, Lyd, die moet jij dan oplossen."

Frank teekende het volgende:

„Je ziet wel, wat dit voorstelt, Lyd?"

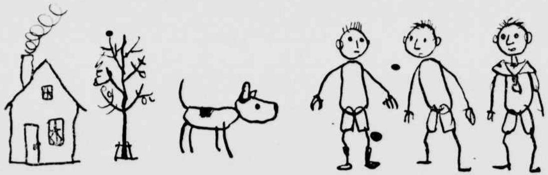

„O ja, een huis, een boom, een hond en drie jongens."

„Precies, en los jij die rebus nou maar op."

Maar, hoe lang Lydia ook keek, de oplossing kon ze niet vinden. Toen Frank haar deze had meegedeeld, lachte het kind, dat ze schaterde en herhaalde:

> Dat's Jantje en Pietje en Keesje,
> Een huisje, een boompje, een beestje.

Nieuwsgierig te weten waarom Lydia zoo'n ple-

zier had op dien vroegen Zondagmorgen, kwamen vader en moeder de keuken ingeloopen. Hoewel ze natuurlijk nog niet wisten, waarom het kind eigenlijk zoo'n plezier had, moesten ze meelachen, omdat Lydia zoo vroolijk schaterde.

Frank hield vader en moeder het papiertje voor, hen uitnoodigend, ook den rebus op te lossen. Toen vader en moeder verklaarden, dat ze de oplossing niet vinden konden, riep Lydia:

Dat's Jantje en Pietje en Keesje,
Een huisje, een boompje, een beestje.

Vader en moeder lachten ook om den aardigen rebus en moeder zei: „Daar zullen we een lekker kopje thee op drinken."

„Ja," zei Lydia en dan gaan we hier in de keuken gezellig om de tafel zitten, „dat vind ik zoo knus."

De regen kletterde maar aldoor tegen de ruiten en niemand hoorde het.

„Fijn, als het buiten regent," zei Lydia, „dan is het in huis veel gezelliger."

„Een echte dag voor rebussen en raadsels," zei vader, „en daarom zal ik er ook een opgeven. Wat is het verschil tusschen een mug en een vlieg?"

Natuurlijk vonden Frank en Lydia allerlei verschillen, doch niet het verschil, dat vader bedoelde. Daarom zei de laatste: „Ik zal het jullie zeggen. Een mug kan wel vliegen, maar een vlieg kan niet muggen."

„Grappig!" riepen Frank en Lyd en de laatste, veronderstellende, dat zoo'n groote vader wel onuitputtelijk moest wezen in raadsels en rebussen, riep: „Nog meer, vader, nog meer!"

„Eén ken ik er nog," deelde vader mee. „Luister."

Hij nam het het potlood en papier en teekende het volgende:

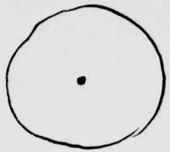

„Dat stipje, in dat pleinvlakje, stelt den verkeersagent voor. Nu is de vraag: „Hoe heet die verkeersagent."

Daar zaten Frank en Lydia nu weer te kijken.

„Wel, de man heet: Prak, eenvoudig: Prak."

„Waarom, Prak, vader?”
„Wel, omdat zijn vader ook zoo heette.”
„Je moet het maar weten,” zei moeder en ze schonk een tweede kopje thee.

Buiten Franks verwachting, doch tot zijn groote vreugde, hield tegen drie uur de regen op. Maar de zon liet zich niet meer zien dien dag. Ze was stellig te boos, omdat de wolken haar hadden belet op de aarde te schijnen, die ze zoo lief heeft.

Frank stapte de deur uit. Zonder een bepaald doel liep hij de eene straat in, de andere uit. Hij had de zuidelijke grens der stad bereikt. Hier lag het kerkhof. Stil stonden daar de hooge olmen; om vele graven bloeiden bloemen.

„Zou Frits hier begraven liggen?” dacht Frans ineens. Onwillekeurig bleef hij staan en hij hoorde het zingen der vogels op den doodenakker. Frank dacht aan zijn verblijf in het ziekenhuis en aan den laatsten nacht, toen die arme Frits was weggebracht naar de operatiezaal.

„Als Frits niet dood was gegaan, zou hij stellig mijn vriend zijn geworden,” dacht Frank en ging schoorvoetend het kerkhof op.

Veel stille menschen schreden hier rond. Ze gingen de laatste rustplaats bezoeken van een geliefden doode.

Het kerkhof was zoo groot en duizenden zerken en steenen gewaagden van even veel dooden. Hoe zou hij den steen vinden, waaronder de arme Frits rustte?

Een ongekend, angstig gevoel beklemde Frank. Nog nimmer was hij op een kerkhof geweest. Het was er zoo stil, zoo stil. Hij liep over de zich slingerende paden, bescheiden naar links en rechts turende, en de namen lezende, in de steenen gebeiteld.

Maar Frits' naam las hij niet.

Maar, wie stond daar ginds gebogen over den kleinen steen? Het was Greta, de werkvrouw. Onhoorbaar naderde Frank haar. Toen de vrouw hem zag, knikte ze. Frank ging naast haar staan. Hij nam zijn pet af.

Hier rust mijn lieve neefje
FRITS BENDAM,
geb. 7 December 1919 — gestorven 19 April 1931,

lazen Franks oogen.

De vrouw richtte zich op.

„Het was zoo'n lieve jongen, Frank."
Frank zette zijn pet weer op.
Zonder een woord te spreken verlieten ze, naast elkaar voortgaande, het kerkhof.

Hoofdstuk IX

HET AVONTUUR IN DEN POLDER

De Zomervacantie was aangebroken en Zaterdag 29 Juli, den eersten vacantiedag, zouden Frank en Paul in den polder onder Veenweg gaan visschen. Ze zouden de eerste tram nemen, die van het zuidelijk stadsgedeelte 's morgens om 4 uur 20 vertrok en in de wandeling „de vischtram" genoemd werd. Ieder van de twee moest maar zorgen op tijd aan het houten stationnetje te zijn.

Het is natuurlijk uitgesloten, dat een jongen, die zoo'n heerlijken vischdag in het vooruitzicht heeft, zich kan verslapen, vooral niet, als een soliede wekker zijn plicht zal doen. Toch had Frank voorzichtigheidshalve een touw om zijn grooten teen gebonden en het andere uiteinde aan een der achterspijlen van zijn ledikant bevestigd. De geringste beweging met dat been zou hem natuurlijk wakker maken.

Maar, toen hij zich op zeker oogenblik in zijn slaap op de andere zij legde, klemde het touw zich zoo

pijnlijk om zijn teen, dat Frank met een schreeuw wakker werd. Hij nam den wekker van het tafeltje, hield hem voor de ruit in het maanlicht en zag, dat het nog niet eens één uur was.

Tijd genoeg dus. Hij knoopte het touw los; deze voorzorgsmaatregel was hem te pijnlijk gebleken. De wekker zou om half vier wel van zich doen hooren. Spoedig sliep Frank weer in.

Een luid gerinkel van den wekker deed hem opspringen in zijn bed. Gauw zette hij den levenmaker vast, dat hij ook niet de andere huisgenooten wakker zou maken en sprong het bed uit.

Vlug waschte en kleedde hij zich, doch, toen hij den linkerschoen vastknoopte, brak de lange, toch niet te lange, gerafelde veter in twee stukken. Vlug knoopte hij de twee gedeelten aan elkander met het gevolg, dat opnieuw de veter het leven liet.

Hoe moest hij aan een veter komen? Hij wist niet eens, of er wel een in huis was en indien zulks wel het geval mocht zijn, waar moeder die opgeborgen had. Midden in den nacht het heele huis doorzoeken ging niet en bovendien zou hem hiertoe ten eenenmale de noodige tijd ontbreken.

Zijn besluit was genomen. Hij sneed het touw van

den bedstijl af en gebruikte dit touw als veter. Het stond wel wat gek, maar een visscher neemt het zoo nauw niet.

Moeder had een glas melk in de keuken voor hem gereed gezet. Dit moest hij maar even opdrinken. Zoo'n glas ijskoude melk is heerlijk op een zomermorgen. Frank ging naar de keuken, nam het glas, bracht het aan zijn mond . . . dronk . . . en liet eensklaps het glas uit zijn hand vallen. Kletterend viel het in stukken op de steenen, terwijl een rilling van afschuw en walging door zijn leden voer. Een muis had zich dien nacht in het glas melk verdronken. Het griezelige beest was halverwege in zijn mond terecht gekomen.

Frank wilde de keuken uitgaan, doch de schrik zat hem zoo hevig in de beenen, dat hij deze niet kon bewegen, welke moeite hij ook deed. O, die beenen van me, die beenen, wilde hij roepen, maar hij merkte tot zijn grooten schrik, dat zijn kaken stijf op elkander bleven. Verlamd bleken ze van schrik. Plots schoot tot zijn allergrootste ontsteltenis een vette muis uit het gat in den hoek bij den gootsteen. Na deze schoot een tweede, een derde, een vierde . . . een leger van die griezelige beesten schoot uit den don-

keren hoek. Achter elkander kropen ze tegen hem op. Ze kropen in zijn broekspijpen, in zijn hals, zetten zich op zijn hoofd en dansten er in het rond, alsof zijn hoofd een hooizolder was.

En volkomen machteloos stond hij daar, niet de geringste beweging vermocht hij te maken, die de dieren schrik zou aanjagen.

Plotseling op een sein stellig van de dikke muis, den aanvoerder, die juist met zijn staart in Franks rechterneusgat kriebelde, begonnen de dieren als woestelingen op zijn lichaam in het rond te dansen. Hierop sprongen ze tegelijkertijd op den grond en verdwenen in het duistere gat.

Nu kon Frank weer ruim ademen; de groote beklemmenis was voorbij. Hij voelde, dat hij zijn beenen weer kon bewegen en haastte zich naar zijn kamertje. De wekker zei, dat het vijf over vier was. Alleen door den weg dravende af te leggen, kon Frank misschien de tram nog halen. Hij holde het huis uit, vloog den straathoek om, doch keerde op hetzelfde oogenblik ijlings terug. Alles had hij vergeten: zijn hengel, zijn kanis, die het aas, de simmen en zijn proviand bevatte, door moeder erin gelegd.

Hard schelde hij aan; een sleutel had hij niet. Niemand scheen hem gehoord te hebben en ten tweede male rukte hij aan de bel.

De deur vloog open.

„Je lijkt wel bezeten," schold vaders stem, „om in den nacht het huis op stelten te zetten," en met gaf hij Frank een klap, zoodat deze het evenwicht verloor en op de straatsteenen terecht kwam.

„Ik heb al mijn vischgerei vergeten," kon Frank nog gauw tot zijn verontschuldiging roepen.

Toen hij overeind gekrabbeld was en nog duizelig van den klap op zijn beenen voor de deur stond, wierp zijn vader hengel en kanis op de straat.

„Daar heb je je rommel," schreeuwde hij en gooide de deur dicht.

Haastig raapte Frank een en ander op en vloog opnieuw verder. En hij snikte van ontsteltenis en verdriet. Zijn vader had hem geslagen. Dat was nog nooit gebeurd. Hoe kon dat, hoe kon dat!

Als een dolle vloog hij verder. Hij moest de tram halen, anders zou die heerlijke vischdag voor hem verloren gaan. Ademloos van het harde loopen, bereikte hij het tramhuisje. Gelukkig, de tram stond er nog. Nog niet te laat. Maar, tot zijn onbeschrijfe-

lijke teleurstelling reed de tram weg, toen hij deze tot op enkele meters genaderd was. Als verpletterd bleef hij staan. Hij zag Paul met nog andere mannen op het achterbalcon staan. Paul maakte een langen neus tegen hem en begon opeens woest in het rond te springen. Zijn voorbeeld scheen aanstekelijk op de anderen te werken, die eveneens als gekken ronddansten in de kleine kermistent, die dat achterbalcon nu wel leek. Woedend verliet Frank het perron met die eene, vaste wraakgedachte in zijn hoofd: „Wat zou hij Paul dat betaald zetten!"

Naast het station stond een sjees met een man er op.

„Waardoor zie je er zoo beteuterd uit?" informeerde de man.

Frank vertelde het hem.

„Klim maar op," zei de voerman, „je zult zien, dat de schimmel dat krententrammetje heeft ingehaald, voor deze de tweede halte bereikt heeft. Ik neem je mee."

Frank aarzelde geen oogenblik en toen hij op het bankje naast den man had plaats genomen, legde deze de zweep over het vurige, jonge dier, dat als een pijl uit een boog voortschoot.

Ze sloegen een landweg in, die parallel liep met de trambaan.

„Hort, hort," vuurde de man het dier aan en deed opnieuw de zweep kletsen tegen de trillende flanken van het beest.

Frank klemde de vingers van beide handen om den bankrand, waarop hij zat en zag met schrik naar het wild voorthollende paard.

„Tsa, tsa!" schreeuwde de bestuurder en toen hij een derden zweepslag op den rug van het dier liet neerkomen, sloeg dit, buiten zich zelf van opwinding en inspanning op hol.

De boer trok en rukte aan de teugels, om het dier in bedwang te houden, maar tevergeefs. Het schuim uit zijn bek vloog naar alle zijden, terwijl de lichte sjees zigzagde over den weg. Het ongeluk, dat Frank vreesde, moest gebeuren. Op zeker oogenblik nam het paard te dicht den waterkant en met een vreeselijken smak sloegen dier en sjees den berm af en het water in.

„Rrrrrrr," waarschuwde de wekker, dat het half vier was. Franks vreeselijke droom was ten einde, en haastig sprong hij het bed uit. Een paar malen wreef

hij door zijn oogen en langs zijn voorhoofd, als kon hij dit doende de benauwenis, veroorzaakt door dien beangstigenden droom, wegwisschen. Frank voelde, dat hij doodmoe was, doch waschte en kleedde zich haastig en stond om kwart voor vier gereed om te vertrekken.

Nog even kwam vader.

„Zul je voorzichtig zijn, Frank, en niet te laat thuis komen? Niet later dan acht uur, hoor."

Frank beloofde, voorzichtig te zullen zijn en het uur van acht niet te zullen vergeten. Hij keek vader even aan en denkende aan dien droom, verweet hij zich zelf, dat hij zoo leelijk van zijn vader gedroomd kon hebben. Hij gaf vader een vluchtigen zoen en liep heen.

Daar hij vader alleen een avondkus gaf, keek deze hem eenigszins verwonderd na; „zeker omdat hij zoo blij is," dacht hij, terwijl hij zijn bed weer opzocht.

Vroolijk stapte Frank de stille morgenstraten door en had nauwelijks het stationnetje bereikt, toen ook Paul verscheen.

Op een der banken zat nog een drietal visschers genoeglijk te rooken.

„Het moet wel echt vischweer zijn," meende

Frank, „anders zouden zij er niet op uit gaan. Het zijn natuurlijk kenners."

„We zullen ze wel verschalken," meende Paul, natuurlijk op de visschen doelende.

Toen Frank zijn droom vertelde, moest Paul hartelijk lachen. Even later reed het trammetje voor; één wagen maar, getrokken door een klein, ouderwetsch locomotiefje. Nog een vijftal visschers was aangekomen en een burgervrouwtje, een zwarten kapot-hoed op met keelbanden. Een korfje droeg ze in de hand.

„Die heeft natuurlijk een zuster op het land wonen, die er kippen op nahoudt," verzekerde Paul.

„De slimmerd," zei Frank.

De conducteur riep een gemoedelijk: „Vooruit maar", naar den machinist, die op een bankje zijn pijpje zat leeg te rooken en een oogenblik later zette de „sneltrein" zich in beweging. De zijramen waren geheel neergetrokken, zoodat een verfrisschend koeltje naar binnen wuifde. Het was al warm, niettegenstaande het vroege morgenuur. Om half zes waren de jongens aan de gewenschte halte, waar ze uitstapten. Alleen het vrouwtje verliet met de jongens den tramwagen.

„Zij en wij gaan op buit uit," fluisterde Frank.

Na een groot half uur loopen bereikten de jongens het vischwater, dat Frank kende, omdat hij er den vorigen zomer met zijn vader ook gevischt had. Heel alleen stonden ze aan het groote, breede water. Spiegelglad was de oppervlakte, waarover de morgenzon haar gouden gloed uitspreidde. Hier en daar groeide hoog het riet, welks paarse pluimen naar den hemel opzagen. Een enkele karekiet zong haar eentonig: „kare-kare-kiet-kiet-kiet", in het riet verscholen. Anders geen geluid in die groote, ver zich strekkende weiden, waarover de hooge hemel zich welfde.

„Wat stil, hè," fluisterde Paul, zoo zacht, als vreesde hij den vrede en de rust te zullen verstoren. Bijna gelijktijdig legden ze in.

Prettig is het, naar zoo'n dobber te turen, omdat een visscher altijd de blijde verwachting heeft, dat dat kurken ding elk oogenblik naar de diepte zal schieten. En niet te weten, wie daar beneden het aas beknabbelt of zuigend naar binnen werkt. Die heerlijke spanning, wat er aanstonds boven water zweven zal! Een onschuldig vorentje . . . een venijnig klein baarsje . . . een vette, zich kronkelende paling . . . of

misschien het machtige, vraatzuchtige zeemonster, de snoek?

Frank had het eerst beet. Paul zag het en waarschuwde: „Je hebt beet, laat goed doorbijten."

Eénmaal schoot de dobber onder, doch kwam na een paar seconden weer boven, om aan de oppervlakte zijn kortstondige reis naar de diepte te vergeten. De visch had zijn aanval gestaakt, tot groote teleurstelling van Frank, die tegen Paul uitviel: „Je moet ook je mond houden, als ik beet heb. De visch is natuurlijk bang geworden en er van door gegaan."

Hij haalde het sim op, bekeek den worm, waarvan een stuk was afgebeten, en keek ontevreden.

„Denk je nou, dat zoo'n visch in de diepte hoort, dat je praat?" vroeg Paul, Franks boos gezicht ziende.

„Ze zeggen het allemaal, dat je onder het visschen niet praten moet," beweerde Frank.

„Dan zijn ze allemaal gek," besliste Paul, die haastig een andere plek opzocht. Frank deed een nieuwen worm aan den haak, legde weer in en had spijt van zijn uitval.

„Een baars, een baars, een heel groote," schreeuwde Paul na een oogenblik. Onmiddellijk legde Frank zijn hengel op den kant en blij, iets vriendelijks te

kunnen zeggen, prees hij Pauls vangst als heel bijzonder, zeggende:

„Een kanjert, Paul! Wat een knaap! Die alleen is de moeite van het bakken waard."

„Kom hier naast me inleggen," vroeg Paul, „zoo naast elkaar is toch gezelliger."

Een oogenblik later bevischten ze weer dezelfde plek.

Als echte visschers bleven ze niet lang op dezelfde plaats, maar trokken telkens verder, als ze niet spoedig beet kregen. Tegen den middag reeds konden ze tevreden zijn met hun vangst. Frank had drie baarzen en zes vorens verschalkt, terwijl Paul een baars, een zeelt en vijf vorens in zijn kanis meedroeg.

Inmiddels hadden ze den inwendigen mensch niet vergeten, heel wat belegde broodjes verorberd en de met kwast gevulde flesch aangesproken.

Het was drukkend heet, hoewel de zon af en toe schuil ging achter een langzaam van den horizon opkomende wolk.

„Fijn, als de zon achter een wolk schuift," zei Frank. „Het wordt dan zoo geheimzinnig donker in het water. Ze zeggen, dat de visch dan juist goed bijt.

Pas had Frank dit gezegd, of beide dobbers schoten

gelijktijdig onder; als hadden ze besloten nooit meer aan de oppervlakte te komen, bleven ze hardnekkig een paar centimeter onder de oppervlakte roerloos staan.

Ze zuigen den worm op," fluisterde Frank.

Plotseling schoten de dobbers zóó diep onder, dat ze voor de oogen der jongens onzichtbaar waren.

„Het zijn bepaald diepzeevisschen," onderstelde Paul.

Na een oogenblik schoten de snoeren van links naar rechts en al verder de vaart in met krachtige rukken. Nu haalden ze op en twee palingen, die zelfs voor het raam van een vischwinkel in de stad geen slecht figuur zouden hebben gemaakt, kronkelden over het gras. Door de verre stilte klonk vroolijk het blijde gejuich en geschreeuw van Frank en Paul. De torenklok uit het verre dorpje vertelde, dat het twaalf uur was.

„Hoor," zei Frank, „onze vangst wordt met klokketonen begroet."

Het spreekt van zelf, dat de jongens nog geruimen tijd op deze plek, die, door de verblijdende vangst, een bijzondere beteekenis voor hen had gekregen, bleven visschen. Doch de plek scheen nu zoo dood

als de pier, die zich niet meer aan den haak bewoog.

„Ze hebben daar beneden den angst te pakken," zei Paul, „laten we maar weer verder gaan."

De jongens zochten een nieuwe plek op.

De zon was inmiddels geheel schuil gegaan achter de wolken, die den hemel van einder tot einder bedekten.

„We krijgen regen," voorspelde Frank.

Een geheimzinnige duisternis lag op de weiden, de wind voer door het riet.

„Vreemd, dat we heelemaal geen beet meer krijgen," merkte Paul op, toen ze langen tijd geen beweging meer van den dobber hadden waargenomen.

Een dof gerommel klonk uit de verte.

„Hoor, het dondert," fluisterde Frank.

„Daar zijn de visschen stellig bang voor," meende Paul, „ze durven niet bijten."

Al donkerder en donkerder werd het.

„Zou het al avond worden?" vroeg Paul. „We weten van uur noch tijd. Hoor, het dondert weer in de verte."

Het staren op die roerlooze dobbers verveelde de jongens. Ze wierpen de hengels neer, gingen op het gras zitten en aten de laatste boterhammen.

Als een slang van phosphor schoot plotseling een bliksemstraal langs het donkere zwerk. Een paar seconden later rommelde een donderslag breed uit over de vlakte.

Het vee in de weiden graasde niet. Met de koppen naar denzelfden kant stonden ze als af te wachten, wat er gebeuren zou. Weer een bliksemstraal, onmiddellijk gevolgd door een klaterenden donderslag.

„Het onweer komt nader bij," fluisterde Frank.

Plotseling vielen er enkele dikke regendruppels.

„We moesten maar weg gaan," stelde Paul voor.

Ze bonden hun simmen los en wikkelden deze om de houten klossen.

In al zijn hevigheid brak het onweer los. Het zwerk scheen in vuur te staan en klaterende en kletterende donderslagen braken los over de lage landen. En de regen viel in stroomen neer. De oogen naar den grond geslagen stonden de jongens daar, ze durfden niet opzien, want het helle hemellicht was verblindend.

„Ginds in de wei staat een schuur, laten we er heen loopen, anders worden we drijfnat."

Zwijgend nam Paul Franks voorstel aan en de jongens draafden op het schuurtje af, nat tot op hun

huid. In den achtersten hoek, met den rug naar de deuropening gingen ze staan, als schooljongens, die straf hebben. Nu zagen ze die valsche phosphorslangen niet meer, noch het verblindende licht, dat den ganschen hemel in vuur zette. Maar wel hoorden ze de klaterende en knappende donderslagen, die het schuurtje trillen deden, terwijl de zee van regen zich erover uitstortte.

Achter hen klonk een schreeuw en opkijkende, zagen ze een man, die hen luid-gebarend beduidde, dat hij de jongens bij zich verwachtte. Ze liepen naar den man toe en toen ze hem genaderd waren, voer hij heftig uit:

„Zoeken jullie het gevaar op? Begrijpen jullie dan niet, dat je veiliger bent op de vlakke wei dan in een hooge schuur, die den bliksem naar zich toe trekt?"

Nauwelijks had de man deze waarschuwende woorden gesproken, of het zwerk vlak boven hen werd doorsneden door een vurigen bliksemflits en voor de donderslag, die volgen zou, losbarstte, stond de schuur voor hen in lichtelaaie.

Met ontzetting zagen de man en de jongens, wat daar voor hen plaats greep. Hoog laaiden de vlammen op, die een welkome prooi vonden in het rieten

dak. Het hemelwater kon de vlammen niet blusschen, die door den inmiddels sterker geworden wind werden aangewakkerd.

„Als je daar toch gebleven was," riep de man, „als je daar toch gebleven was! Het zou jullie dood zijn geweest."

Nog een oogenblik nam de regen in hevigheid toe; een dicht gordijn van water viel neer op de aarde, die trilde onder de geweldige slagen van den donder. Plotseling hield de regen op, het zwerk scheurde op onderscheiden plaatsen vaneen. De blauwe hemel was weer te zien.

„Gelukkig," riep de man, gaf den jongens een hand en liep heen.

Nog hier en daar rommelde het in de verte, maar de hemelvlakken werden grooter. Toen brak de zon door. Ze goot haar gouden licht over de aarde, zoodat de waterdroppels aan de grasprietjes flonkerden als millioenen schitterende lichtjes.

„Als we toch in de schuur gebleven waren, Paul," zei Frank en aan vader, moeder en Lydia denkende, sprong een snik uit zijn keel.

„Kom, Frank, we moeten maar gauw naar huis gaan."

Naast elkaar liepen ze zwijgend de weiden door, in hun hart het verlangen naar hun veilig thuis, waar ze in de grootste onrust en angst zouden verwacht worden.

Het water lekte en droop uit hun kleeren, doch de zon scheen weer zoo heerlijk warm, dat althans hun bovengoed weer geheel droog was, toen ze het tramhuisje bereikt hadden, waar ook het burgervrouwtje van dien morgen wachtte. Ze behoefden niet lang te wachten: tien minuten na hun aankomst reed het trammetje voor.

De jongens lieten het vrouwtje voor gaan, dat voorzichtig het korfje naast zich op de bank plaatste.

„Merk je het," fluisterde Paul, „ze heeft eieren in haar korfje."

„De slimmerd," herhaalde Frank zijn opmerking van dien morgen.

„Wat was het daar net een weer, jongeheeren," begon de vrouw het gesprek. „De vangst zal wel niet groot geweest zijn."

De jongens toonden hun buit.

„Maar, jullie kennen het, jullie kennen het," prees het moedertje hun vischkunst. Waren jullie niet bang in dat weer?"

Hoog laaiden de vlammen op. (blz. 134)

De jongens vertelden van den brand en hoe ze aan een wissen dood waren ontsnapt.

„Daar mag je God wel voor danken," zei het vrouwtje.

Tegen zes uur was de stad bereikt. Begrijpende, dat ze thuis in de grootste ongerustheid zouden verkeeren, haastten de jongens zich naar hun woning, waar hun komst den benauwenden druk en angst weldadig verbrak.

In Pauls en Franks woning smulden ze nog dienzelfden avond van de visch.

„Wat is die paling lekker," zei Frank, met de lippen smakkende.

„Dat komt, omdat jij ze gevangen hebt," prees Lydia.

Hoofdstuk IX.

DE WINKELWEEK

De heerlijke, groote vacantie liep ten einde. Nog een drietal dagen en de schooldeuren zouden weer geopend worden. De vacantie was voor Frank en Paul in alle opzichten genotvol geweest, waartoe het mooie weer niet weinig had bijgedragen. Geen dag had het geregend, behalve dan dien middag, toen ze daar drijfnat door den polder liepen.

Nog twee malen hadden ze een dag in dezelfde vaart gevischt, doch, zoo verblijdend als het resultaat den eersten keer was geweest, zoo bedroevend slecht was de vangst geweest op de andere twee dagen. De lust ontbrak den jongens voor de vierde maal uren lang vergeefs den dobber te bestaren en het vischgerei werd opgeborgen tot den volgenden zomer.

„Dan zijn de visschen ook weer heel wat langer en dikker," troostte Frank.

Heel wat keeren hadden ze uren lang doorgebracht in dat heerlijke bosch en ook Lydia hadden ze tweemaal meegenomen.

Op een dezer tochten hadden ze de westzijde van het bosch genomen en een heuvel beklommen, van waar ze een uitzicht hadden op een vlak terrein. Van de hoogte zagen ze in een omheining neer. Ze lag achter een onbewoond huis, met verweerde, bleekblauwe luiken, die gesloten waren. De tuin bleek geheel verwilderd. Een wit paard liep er in te grazen. Bij het zien van dat paard in den stillen, verwilderden tuin moest Frank aan Doornroosje denken, maar hij zei het niet.

De kleine Lydia had ook aandachtig naar het dier in dien eenzamen tuin gekeken en zei opeens: „Kijk, Frankie, dat is nou een sprookje."

Het kind kon zulke aardige opmerkingen maken.

Al liep de vacantie ook op haar einde, één heerlijke dag restte nog.

De lange, breede Prins Hendrikstraat, die op het plein uitkwam, hield haar winkelweek, die met allerlei feestelijkheden en vlagvertoon werd gevierd. Voor de jongens, die in een bepaald rayon woonden, was Zaterdag de groote dag. Dan zouden er wedstrijden plaats hebben: hardloopen, mastklimmen, zakloopen, ver- en hoogspringen.

De winkeliers in de straat hadden fraaie prijzen

beschikbaar gesteld. Al dagen van te voren hadden Frank en Paul zich bij het comité laten inschrijven.

Aanvankelijk hadden ze besloten zich als hardloopers te laten inschrijven, doch Frank kwam op dit besluit terug.

„Zie eens, Paul," zoo redeneerde hij, „als we ons beiden opgeven voor den hardloopwedstrijd, moeten we tegen elkander kampen. Dat is wel aardig, als het om de aardigheid gaat, maar nu het om een prijs te doen is, moeten we geen concurrenten zijn. Ik laat me opnieuw inschrijven als mastklimmer."

Met wijd open oogen van verbazing keek Paul zijn vriend aan.

„Kun je dan zoo goed klimmen?" informeerde Paul.

„Dat weet ik eigenlijk zelf niet," was Franks antwoord. „Maar me dunkt, als ik zoo'n paal met armen en beenen omklem, haal ik de reis wel. We zijn dan geen concurrenten van elkander en hebben bovendien beiden de kans op een eersten prijs. Stel je voor, Paul, dat we beiden als de eerste prijswinnaar voor den dag komen. Jij krijgt dan een fiets en ik een viool. Wat zou ik daarmee in mijn schik zijn, Paul. Je weet, hoeveel ik van muziek houd en altijd, als ik een viool hoor, verlang ik er ook een te bezitten."

Ze stapten de deur uit, gingen naar de woning van den secretaris van het comité en Frank liet zich inschrijven voor den klimwedstrijd. Dien dag was het Donderdag. Nog twee dagen had hij den tijd om zich te oefenen.

Geen boom, geen lantaarnpaal, niets wat maar beklimbaar was, was nu meer veilig voor Frank. Letterlijk overal klom hij in, wat hem een paar malen een flinken klap voor de broek bezorgde van een agent, die hem ongezien beneden opwachtte, toen hij uit een hoogen lantaarnpaal naar den grond was afgedaald. Om de broek, die Frank bij zijn klimoefeningen droeg, behoefde hij zich niet te bekommeren. Wat toch had hij gedaan? Begrijpende, dat zijn moeder ernstige bezwaren zou maken, als hij met de broek, die hij pas een paar maanden droeg al die klimoefeningen hield, had hij den kleerkoop opgezocht.

„Kleerkoop?" vroeg hij, „hebt u die antieke broek van me nog?"

De kleerkoop lachte en toen Frank hem had ingelicht, waarvoor hij die broek noodig had, zei de man: „Kom maar eens mee en kijk den rommel maar eens door. Allicht is er een broek bij, die je gebruiken kunt."

Frank volgde den man naar de schuur, die overvol was van allerlei kleedingstukken.

Franks oude broek was er niet meer.

„Die zal nu een of andere jonker dragen," zei de koopman lachende.

„Als ik je nou een goeden raad mag geven," zei de koopman, „moet je deze manchester broek nemen. Ze is wel wat gerafeld, maar dat hindert niet. Manchester is stroef en dat is hard noodig, want je begrijpt, dat ze zoo'n paal glad maken."

„Ja, met lekkere kersenjam," zei Frank.

„Kun je begrijpen, boenwas, pure boenwas."

De kleerkooper hield de manchesterbroek ter hoogte van Franks beenen en mompelde tevreden: „Die past; ze zal wel wat wijd zitten, maar dat komt je bij het klimmen van pas. Al wat strak zit hindert."

„Zaterdagavond zal ik je broek wel weer terugbrengen," beloofde Frank, doch de kleerkooper zei, dat hij haar de volgende week wel zou halen, als hij langs kwam.

Gelukkig met de oude manchesterbroek kwam Frank thuis. Hij liet haar aan alle huisgenooten zien, en haastte zich daarop naar z'n kamertje, om de goede broek, die hij droeg, voor de geleende te verwisselen. Geen minuut mocht hij verloren laten gaan, want nog slechts een paar dagen restten hem om zich te trainen.

„Het was Vrijdagavond geworden.

„Ik ben benieuwd," zei vader, „of je beenen, die tot nu toe heel wat geld gekost hebben, morgenmiddag de door hun berokkende schade zullen goedmaken."

„De viool, vader!" riep Frank, wiens oogen schitterden van verlangen zoo'n instrument te bezitten.

„Reken er nu maar in het geheel niet op, Frank," ried zijn moeder, „dan valt de geringste prijs je nog mee."

Frank had een rotsvast vertrouwen in de prestaties van zijn beenen. Tientallen boomen en palen had hij beklommen, dikke en dunne, en geen enkelen keer was hij naar beneden gegleden. Doch met boenwas waren die palen en boomen niet bestreken geweest. Dit voelde Frank wel als een groot verschil, wat op den uitslag van zijn klimmen wel eens een noodlottigen invloed kon hebben.

„Wil je wel gelooven," zei vader Vrijdagsavonds, „dat ik de laatste dagen blij ben geweest, geen langen baard te bezitten? Je zoudt in staat geweest zijn,

Frank, er in te klimmen, om ook in je vaders baard je klimkunst te beoefenen."

Frank ging dien avond vroeg naar bed, om den volgenden middag heerlijk uitgerust op de kampplaats te kunnen verschijnen. Want hij voelde zijn armen en beenen, die hem de laatste paar dagen zoo dikwijls naar de hoogte hadden opgewerkt.

„Je wint het wel, hè, Frank?" vroeg Lydia den volgenden morgen.

Franks gezicht drukte twijfel uit. De leeftijdsgrens voor de deelnemers aan mastklimmen was zestien jaar, en hij was nog geen twaalf. Mogelijk wel waren er jongens bij, die zich reeds jaren getraind hadden en tegen deze zou hij het stellig moeten afleggen. Een oogenblik had hij spijt van zijn opofferend besluit zich niet als hardlooper op te geven, doch toen hij aan zijn vriend Paul dacht, was er van spijt alweer geen sprake. „Als Paul toch eens de fiets en hij de viool won!" Het kon, het kon! Paul althans maakte een groote kans; was hij niet de snelste looper van alle jongens? En de leeftijdsgrens voor zijn groep was op 14 jaar gesteld.

Om half een kwam Paul zijn vriend afhalen.

„Houdt je maar taai, jongens," moedigde vader

aan, toen ze gereed stonden de deur uit te gaan. „En troost je maar, als je geen prijs wint, is er nog geen kind overboord."

Maar Paul dacht aan de fiets en Frank aan de viool en ze stapten de deur uit, het hart warm van verlangen.

In de feestelijk versierde winkelstraat bewogen zich honderden en honderden menschen, uit alle deelen der stad toegestroomd, om de aardige feestelijkheden bij te wonen en de met vlaggen en groene slingers versierde straat te bewonderen. Alle ramen der huizen langs het plein en in de straat waren opgeschoven of opengezet om de kijklustige bewoners een verren en vrijen uitkijk te verleenen. In een met zeildoek overtrokken kraam, die op het plein gebouwd was, lagen de uitgeloofde prijzen uitgestald. Achter de breede uitstalplank stond de nieuwe, blinkende fiets; midden op lag de viool.

„Wat blinkt jou fiets mooi," fluisterde Frank.

Paul schudde het hoofd en zuchtte: „Was ze maar van me."

„Jij haalt het vast," moedigde Frank aan, maar hij wendde zijn oogen niet af van de vioolkist, die het heerlijk speeltuig onzichtbaar maakte. Hoe graag

zou hij even het deksel opgelicht hebben, om het instrument te kunnen bewonderen.

De leden van het comité, een groote witte roos in het linker knoopsgat, liepen druk af en aan. Er is ook zoo veel te regelen bij dergelijke wedstrijden. De deelnemende jongens, reeds allen aanwezig, vlogen luid schreeuwende, joelende en gillende over het plein, nu reeds opgewonden over den wedstrijd, waarvan ieder hunner het door hem begeerde resultaat verwachtte. Met iedere minuut groeide de menschenmenigte, die zich golvend bewoog door de feeststraat.

Midden op het plein was een gong geplaatst, die tegen twee uur haar waarschuwende stem deed hooren, dat de tijd gekomen was zich op te stellen voor den optocht, die door de hoofd- en enkele zijstraten en om het plein gehouden zou worden, voor de wedstrijden zouden aanvangen.

„Houd je goed, Paul."

„Jij ook, Frank."

De laatste haastte zich naar de paal, waartegen een zwart bord was gespijkerd, dat in witte letters het opschrift:

MASTKLIMMEN

droeg, terwijl Paul zich begaf naar de plek der samenkomst van de hardloopers.

Een weinig schuchter keek Frank om zich heen, toen hij de deelnemers zag, onder wie hij de jongste en de kleinste was.

„Kijk eens, die uk wil ook mee klimmen," riep smalend een slungelachtige jongen van een jaar of zestien, die bruine tabaksspuug op den grond spoog.

Andere jongens lachten schaterend.

„Kleine apen kunnen ook klimmen," spotte een tweede.

Frank koos de partij, die hij te kiezen had.

Hij zweeg; wat kon hij zeggen, wat doen tegen zoo veel groote, spottende jongens?

„In rijen van vier je opstellen," geboden de drie heeren met de leiding van het mastklimmen belast en de jongens plaatsten zich gehoorzaam in de gewenschte opstelling.

Frank koos bescheiden de laatste rij.

Weer gaf de gong een nieuw waarschuwingsgeluid, en de muziek „Klein maar Dapper" zette in.

Nu ging het de winkelstraat in, die door agenten en bereden politie was afgezet. De kijklustigen dromden nu tezamen op de trottoirs. Opwekkend en prik-

kelend klonken de heerlijke marschen uit de blaasinstrumenten en de jongens marcheerden kranig in de maat. Uit alle huizen klonk een vroolijk „hoera”-geroep.

Tegen drie uur was de optocht geëindigd en zouden de wedstrijden beginnen.

Er waren drie masten opgericht; ieder der deelnemers trok een nummer, zoodat telkens drie hunner zijn kunst en zijn behendigheid moest beproeven.

Frank had nummer vier getrokken en behoorde dus tot het tweede drietal van den wedstrijd. Evenals de andere deelnemers spelde hij het nummer op z'n jas.

Vol spanning keek hij naar de eerste drie, die zich tegen den gladden paal naar boven werkten. Het scheen uiterst moeilijk te zijn. Telkens gleed er een, die met moeite naar boven was geklom,men, plotseling weer een eind naar beneden. De moed zonk Frank in de schoenen, toen hij het telkens mislukte pogen der jongens zag.

„Had ik toch maar aan den hardloopwedstrijd meegedaan,” dacht hij.

„Die halen het geen van drieën,” mompelde een man naast hem en omkijkende, zag Frank den man

in het gelaat. Het was Jan Weggeman, de zwerver uit het bosch.

Deze keek nu ook naar Frank en een blijde trek van verbazing en verrassing kwam op zijn gezicht.

„Jij hier, Frank, jij hier! riep hij en aan je nummer zie ik, dat je ook mee klimt; houd je taai hoor, houd je taai!”

„De paal is glad,” zei Frank, het hoofd schuddende.

„Des te grooter is de eer, als je den top haalt,” antwoordde de man, wiens voorspelling van een oogenblik geleden uitkwam. De eene jongen na den anderen gleed machteloos naar beneden. De nummers een, twee en drie waren afgevallen.

„De nummers vier, vijf en zes!” waarschuwde de leider.

Frank trok zijn jas uit, en legde deze bij het paaleinde. De zwerver, thans chauffeur, klopte Frank bemoedigend op den schouder en fluisterde: „Taai houden, hoor.”

Van alle kanten van het plein klonk geschreeuw, gejoel en gekrijsch uit honderden kelen van enthousiaste toeschouwers bij de verschillende wedstrijden, en inmiddels speelde de muziek den eenen opwekkenden marsch na den anderen, om de feestelijke

stemming luister bij te zetten en de deelnemers aan te vuren.

En stil, ver achter Frank, stonden diens ouders en Lydia. Het kind had nu al een hoog-rood kleurtje.

Greta en Doortje waren ook gekomen.

„Mevrouw," had de laatste gevraagd, „mogen we ook even naar Frank gaan kijken? Ik zal vanavond wel een uurtje langer werken."

Moeder had toen geglimlacht en gezegd: „Gaan jullie maar kijken hoor, maar overwerken mag je niet, Greta."

De werkster en het dagmeisje stonden bij Franks ouders en ze keken alleen maar naar Frank.

Het drietal stond gereed voor den klim. Bij den paal naast Frank, stond de spotzieke slungel van zooeven.

„Een—twee—af!" kommandeerde een der leiders en daar ging het.

De kleine Lydia stond te trappelen op haar beentjes.

Aan de dwarslat boven op iederen paal geslagen, bengelde een groote Geldersche metworst, die de deelnemer mocht afrukken en als zijn eigendom beschouwen.

Ademloos zagen de talloozen beneden toe.

Als katten klemden de jongens de armen en beenen om den paal; al hooger en hooger klommen ze, de lippen stijf op elkander geklemd.

Plotseling een schreeuw uit honderden monden beneden. Als een bal, die van een hellend dak rolt, gleed eensklaps de jongen naast Frank naar beneden. Hij had zich niet langer kunnen houden, Frank zag het niet eens; geheel zijn wil en kracht had hij in werking gesteld om het begeerde doel te bereiken: den top waar de worst bengelde, den top, die een viool beloofde.

„Die kleine linksche is voor, hij wint!" schreeuwde een stem beneden.

Frank hoorde het niet; hij klom alleen, hij zag de vette worst reeds hangen voor zijn naar boven starende oogen.

„Vast houwen, Frank, vast houwen!" riepen Jan Donkers, Hein Post en nog enkele andere schooljongens.

Nog twee. . . nog drie tellen. . . Frank was er. . . en greep. De worst hield hij in zijn zegevierende hand. Hij zwaaide ermee en riep zelf: „Hoera, hoera!" en de menschen beneden, alsof ze allemaal vrienden van hem waren, schreeuwden eveneens hun vreugde uit.

Lydia stond achter vaders en moeders rug stil te schreien van opwinding en vreugde.

„Wat ben ik toch blij om den jongen," zei Greta.

De zwerver-chauffeur stak een versche sigaar op en dampte als een schoorsteen.

De jongen in den derden paal had wel de worst bemachtigd, doch een oogenblik later dan Frank en ook hij mocht dus aan de eindspurt niet deelnemen.

Stormachtig bejubeld kwam Frank beneden. Handen werden hem toegestoken en schoolvrienden droegen hem op hun schouders in het rond, alsof hij reeds de eindoverwinning bereikt had.

Toen hij weer op den beganen grond was, legde een klein handje zich in de zijne.

„Fijn, Frankie," zei Lydia en haar schitterende oogjes keken den lieven en kranigen broer stralend aan.

Toen trok ze hem mee naar vader en moeder. Moeder gaf hem alleen maar een hand en vader zei: „Je hebt kranige beenen, Frank, al zijn die dan ook wel eens duur geweest."

„De viool, vader!" riep Frank en hij haastte zich terug naar de kampplaats, doch gaf eerst de worst ter bewaring af in de kraam. Hij zag, dat veler oogen

zich op hem vestigden, op hem, den kleinste van allen en toch in zijn eersten match zegevierend voor den dag gekomen.

De nummers zeven, acht en negen kampten; nog een drietal moest volgen en dan zou hij den beslissenden, laatsten klim moeten doen. Als hij het toch eens haalde! Hij dacht aan Paul. Hoe zou die het toch maken? Moest hij niet eens even gaan kijken? Maar hiertoe kon Frank niet besluiten. Het tooneel van dezen strijd was voor hem te belangwekkend. Alleen nummer negen wist den top te bereiken en zich hierdoor bij de winnaars in te deelen. Nog een drietal volgde en toen nummer elf van deze de winnaar was, moest Frank nog tegen twee tegenstanders kampen.

Nummer elf! Dit was een gevaarlijk nummer! Het gekkennummer, zeiden de menschen, er steeds aan toevoegende: „De gekken krijgen de kaart en gaan met de winst strijken."

Het drietal stond gereed en op de waarschuwing: „een—twee—af!" sprongen alle drie gelijktijdig naar boven.

Geen duimbreed gaven ze elkander toe. Het was, alsof ze onderling overeengekomen waren, gelijktijdig den top te bereiken. Naast den zwerver-chauf-

feur stond een oude man, die zich van plezier in de handen wreef en voldaan mompelde: „Hij houdt zich goed, de kleine snotneus.”

Het was de kleerkoop, die toch ook eens moest kijken.

Met iederen slag, dien het drietal deed, klom de spanning onder het publiek, dat ademloos toekeek. Hun spanning was te groot, dan dat ze deze in klanken of kreten uiten konden. Het leek op een stilte, die een storm voorafgaat.

De een beet zich op de lippen, een tweede balde zijn handen tot vuisten, een derde trok zenuwachtig aan zijn broekspijpen, doch tot hoorbare uitingen kwam niemand.

Alleen aan de andere zijden van het plein klonken opgewonden kreten uit de monden der toeschouwers bij de overige wedstrijden, die op hen een geheel andere uitwerking bleken te hebben.

De ademlooze spanning hield aan, tot plotseling het luide gejammer van:

„O, vreeselijk,” en „o, wat jammer,” uit de menigte opsteeg. De jongen tegen den middelsten paal, die blijkbaar al zijn krachten verbruikt had, gleed, alsof hij een veertje ware, machteloos naar beneden.

Hijgend van de inspanning bleef hij tegen den paal leunen, doch de omstanders letten al niet meer op hem, want daar boven dreigde de wedstrijd beslist te zullen worden. De jongen rechts was, hoewel nauw zichtbaar, toch een weinig hooger dan Frank geklommen.

„Nou zal de jongen het nog verliezen moeten,” zuchtte de werkvrouw.

Maar de sterke en dappere Frank gaf geen kamp, hij had weer dezelfde hoogte als zijn tegenstander bereikt. Beiden naderden den top, gelijktijdig onder angstige stilte en spanning van de menschen beneden, sloegen beiden den rechterarm uit, om de worst te bemachtigen. Helaas, de linkerarm alleen kon den vermoeiden jongen niet meer houden en met een vaart gleed Franks tegenstander naar beneden.

En hier ontlastte de te lang ingehouden spanning zich in een getier, een gebrul en geschreeuw, dat de springende en dansende menigte aanhief.

Daar hing Frank, de zegevierende overwinnaar! Hij zwaaide de tweede gewonnen worst hoog boven zijn hoofd en schreeuwde met de opgewonden menigte mee.

Eindelijk liet hij zich glijden en toen hij op den

beganen grond was teruggekeerd, stormde de menschenmenigte op hem toe; ze schudden hem de hand, klopten op zijn schouders en rukten aan zijn kleeren, alsof ieder vreesde zijn bewondering voor den jongen winnaar niet genoeg te openbaren.

Toen een ieder overtuigd was, genoeg getrokken en gerukt te hebben, keerde de rust weer.

De kleerkoop zag nu voor het eerst kans van zijn vreugde te doen blijken. Hij gaf Frank zijn beide handen.

„Jonge snotneus," zei hij, „dat heb je hem kranig geleverd, ik feliciteer je van harte hoor. En de manchesterbroek moet je maar als herinnering bewaren. Dat ding heeft nou zijn diensten wel gedaan."

Toen liep de kleerkoop weg. Hij mocht zijn vrouw niet langer alleen laten in het kleine winkeltje, dat ze er ook nog op nahielden.

Toen Frank ook van den zwerver-chauffeur diens gelukwensch in ontvangst had genomen, baande hij zich, de worst in de hand, een weg door de dichte menigte, die hem, den kleinen klimmer, met bewondering aanzag en zocht vader, moeder en Lydia op. De laatste stond te dansen op haar vlugge beentjes, die nu zoo echt blij waren.

„Ik ben blij om jou, mijn jongen," zei moeder, die hem toch geen zoen kon geven, nu zooveel oogen op haar jongen gevestigd waren.

Vaders krachtige handdruk zei Frank genoeg, Lydia werd door Frank opgetild en de kleine sloeg haar armpjes om zijn hals en kuste hem.

„Kijk, wat aardig," fluisterden omstanders hoorbaar.

Schoorvoetend kwamen Greta en Doortje nader.

„Gefeliciteerd, Frank, gefeliciteerd," prezen beiden Franks prestatie, en toen liepen ze terug naar huis, waar het werk haar wachtte.

„Frank," zei moeder, „wij gaan naar huis, maar eerst moet je me zeggen, wat je van middag het liefst eten wilt. Ik heb nog tijd genoeg, je lievelingskostje klaar te maken."

Frank bukte zich over Lydia heen en vroeg zacht aan haar oor: „Wat denk jij, Lyd?"

„Ja, goed gevonden," prees Frank, toen de kleine hem iets in het oor gefluisterd had en zei toen tot moeder: „Pannekoeken met spek en sla, moeder."

„Je zult ze hebben, mijn jongen."

Daar Pauls ouders dien dag de stad uit waren, zou Paul het middagmaal bij de familie Kronen gebruiken.

„Zou Paul wel van pannekoeken houden?" vroeg hij aan moeder.

„Dat moeten we er maar op wagen," was moeders antwoord.

Frank liep heen, de worst in de hand.

„Die moet ik ook maar even in de kraam deponeeren," besliste hij.

Tusschen de menigte zag hij een bleek kereltje, dat met begeerige blikken naar die vette worst keek en zonder zich een oogenblik te bedenken, reikte Frank den jongen de worst toe.

„Nou heeft hij ook een goeden dag," mompelde Frank binnensmonds.

Nu moest hij naar Paul. Hoe zou het met dezen toch zijn afgeloopen? Uit de verte zag hij, dat de wedstrijd nog in vollen gang was; hij zag een tweetal jongens snel voortschieten en hoorde het geschreeuw van een enthousiast publiek. Na eenig dringen en zoeken had hij Paul gevonden.

Deze had van Jan Donkers reeds van Franks succes gehoord en toen hij Frank geluk had gewenscht, informeerde deze hoe Paul er voor stond. Deze deelde mee, dat hij nog eenmaal loopen moest tegen nog twee andere jongens.

„Over een kwartier is het beslist," zei Paul, „maar je moet niet hier blijven staan. Als ik weet, dat jij naar me kijkt, kan ik zoo hard niet loopen, geloof ik."

Frank begreep zijn vriend en antwoordde: „Ik zal postvatten bij de kraam, waarin de prijzen zijn uitgestald. Daar kun je mij na afloop vinden. Ik wacht op je."

Een klap op Pauls schouder en Frank haastte zich naar de kraam, waarin de heer zat, die met de bewaking der prijzen belast was.

„Ha, je komt zeker je viool eens bekijken," veronderstelde de man, die natuurlijk wist, welk nummer den eersten prijs had gewonnen.

De mijnheer opende de kist en Frank liet zijn oogen bewonderend over het door hem zoo geliefde instrument gaan.

„Het is een heel goede viool," verzekerde de man. „Ik zelf heb er zoozeer geen verstand van, maar mijn zoon is violist, moet je weten en die zei, dat het instrument er zijn mag."

Hij keek op een papiertje, dat met punaises op de plank was bevestigd, en las achter nummer vier der mastklimmers den naam: „Frank Kronen."

„Je heet Frank Kronen, hè?"

„Jawel, mijnheer."

„Frank, ik zie je nog een beroemd mastklimmer worden of een vermaard violist, een tweeden Kreisler. Ja, een jongen van jou leeftijd weet nog niet, wat er uit hem groeien kan."

Frank voelde eensklaps een tik op den schouder en zich omkeerende, zag hij den heer Hauser voor zich.

„Dag, mijnheer," groette Frank.

„Zoo, Frank, jij ook hier, heb je meegedaan aan een van de wedstrijden?"

Opgetogen vertelde Frank van zijn overwinning, die den heer Hauser zichtbaar genoegen deed. Hij stak Frank de hand toe en wenschte hem van harte geluk.

„En je vriend Paul, waar hangt die uit?"

Frank vertelde, dat deze nog aan de eindspurt „hardloopen" moest deelnemen.

De heer Hauser bekeek de viool en zei ook, dat het een goed instrument was. Met deze nieuwe verzekering was Frank overgelukkig.

„Ja, ik speel ook viool," vertelde de heer Hauser. „Als jongen van een jaar of tien ben ik al begonnen les te nemen. Heb je nog nooit viool gespeeld, Frank?"

Op diens ontkennend antwoord, ging de heer Hauser door: „Ik heb nog een complete vioolschool uit mijn jongensjaren. Die krijg je van mij cadeau. Ik heb die toch niet meer noodig, en kinderen, die ze zouden kunnen gebruiken, heb ik niet. Als je aanstonds even bij me aanloopt, zal ik je de muziekboeken meegeven. Ik ga nu naar huis, om ze vast bij elkaar te zoeken."

Voor Frank hem bedanken kon, was de heer Hauser verdwenen.

„Dat noem ik boffen," zei de heer in de kraam, „nu heb je ineens alles compleet."

Pas had de man dit gezegd, of luid schreeuwende kwam Paul aanstormen, die zoo hard hij kon schreeuwde: „Gewonnen, gewonnen!"

Het hart klopte Frank in de keel van ontroerende vreugde. Paul ook gewonnen! Hun beider ideaal was verwezenlijkt!

Hijgend stond Paul bij zijn vriend; zijn lichaam trilde nog van de geweldige inspanning. Maar, gewonnen hadden ze beiden: hij en Frank. Dit oogenblik zouden geen van tweeën ooit kunnen vergeten!

Een uur later zaten Frank en Paul in de huiskamer van de familie Kronen. De blinkende fiets stond in

de gang, Franks viool lag op het buffet naast de muziekboeken. Ze dronken limonade en aten taartjes en haalden alle bijzonderheden op uit den spannenden wedstrijd.

„Ik zie jullie nog beroemd worden?" voorspelde Franks vader, „beroemd als twee sportmannen."

„Vader," zei Frank, „nu Paul een fiets heeft, zal hij over enkele jaren als renner in de geheele wereld bekend zijn. En ik! Mijn viool, vader! Ik zal een tweede Kreisler worden!"

„Daar drinken we op," zei moeder.

Lydia was de kamer uit gegaan, doch zoo druk redeneerden de anderen, dat ze Lydia niet eens hadden gemist. Onverwachts kwam ze binnen.

„Nu moeten jullie allemaal eens meegaan," zei ze.

Het gezelschap stond op.

„Frank, mag ik je viool even dragen en de boeken?"

„Jawel, maar, voorzichtig, Lyd."

Verbazing was op aller gezichten, toen ze Lydia volgden, terwijl zij de menschen voorging naar Franks kamertje.

„Kijk nou eens," zei ze, „nu is alles bij elkander," en ze wees op het kleine tafeltje, waarop ze alle herinneringen van Frank geplaatst had: den steen, waar-

op hij was gevallen — den knoop van zijn oude jas — dien éénen schoen van Franks voet — de schelp van den zwerver uit het bosch — het horloge van Greta, de werkvrouw — den snotneus en de manchesterbroek van den ouden kleerkoop.

Voorzichtig legde ze de viool en de boeken erbij.

Toen klom ze op een stoel, trok haar vader aan een oor en zei schalks, op al die herinneringen wijzende: „Vader, nou mag u nooit meer praten over „Franks dure beenen!"

EINDE.

AVERIJ

DOOR **MARIE C. VAN ZEGGELEN**

GEILLUSTREERD DOOR **TJEERD BOTTEMA**

Prijs in prachtband . . . . f 2.90

EEN JONGENSBOEK, geschreven door een dame, die daarmee het bewijs heeft geleverd, dat niet alleen heeren een zuiver beeld vermogen te geven van wat er omgaat in hoofd en hart van jongens. — Twee jongens, wier ouders in Indië zijn, zijn in huis bij een familie in Nijmegen. De oudste doet eindexamen en mag tot belooning naar Indië, om dan het volgend jaar met zijn ouders terug te komen. Dat is vreeselijk voor Kees, die achter moet blijven. Door een paar oudere vrienden laat hij zich opstoken, op eigen houtje mee te gaan, n.l. als blinde passagier. Werkelijk weet hij te IJmuiden in de sluis ongemerkt op het schip te komen, maar wordt al heel spoedig ontdekt en voor den kapitein gebracht, die, hoewel schijnbaar barsch, toch wel wat voelt voor den durfal, maar hem in Southampton bij den consul zal brengen. Nu volgt een vreeselijke nacht aan boord. Een dikke mist is oorzaak, dat het schip wordt aangevaren, en daar de vrees, dat ze zouden zinken, niet denkbeeldig was, moesten alle passagiers in de reddingsbooten. Hoe door de radio het ongeluk bekend was geworden en hoe met een vliegtuig de beide reeds genoemde vrienden, die gewetenswroeging hadden, naar de haven waren gekomen, zoodat zij de schipbreukelingen daar opwachtten; hoe Rudolf met een volgende boot zijn reis voorzette en er voor Kees nog een zeer genoeglijk reisje door Engeland volgde, nadat hij opgelucht was door een geruststellenden brief uit Nijmegen — dat alles wordt op prettigen en boeienden trant door de schrijfster verhaald.

Uitgave van
VAN HOLKEMA & WARENDORF's U.M. - AMSTERDAM

ONDER DE DUINKERKERS

DOOR **G. C. HOOGEWERFF**

GEILLUSTREERD DOOR **POL DOM**

Prijs in prachtband . . . . f 2.90

DIT levendig geschreven en boeiend verhaal speelt in den tijd tusschen 1598 en 1607, een tijdperk, waarin niet alleen de Hollandsche handelsvloot, maar ook de visschersschepen voortdurend belaagd werden door de Duinkerker kapers. De schrijver geeft een aanschouwelijk beeld van dien vaak zoo meedoogenloozen strijd, die zoovelen het leven kostte. — De hoofdpersoon is een jongen uit Raarp (Ransdorp), die na veel avonturen in zijn geboorteplaats, er met zijn oom, bij wien hij in huis is, stil van door gaat en dienst neemt op een visschersschuit. Bij een dier gevechten wordt hij gevangen genomen en door Peer Collaert, die een jongen heeft, zoo oud als Bast, medegenomen naar Duinkerken. — Na een poos wordt hij daar geprest om deel uit te maken van de bemanning van een kaperschip, waarmee hij al de gruwelen van den strijd doorleeft. — Toen het kaperschip genomen werd door Hollanders, ontsnapte hij aan den dood door „voeten spoelen" doordat hij zijn oom onder de overwinnaars opmerkte. Nu kwam hij op de Hollandsche vloot en kreeg gelegenheid, toen een Duinkerker werd genomen, Peer Collaert en zijn zoon nu op zijn beurt te redden.

Uitgave van
VAN HOLKEMA & WARENDORF's U.M. - AMSTERDAM

KEESIE ORANJE

DOOR KEES VALKENSTEIN

GEILLUSTREERD DOOR POL DOM

Prijs in prachtband . . . . f 2.90

KEESIE ORANJE is een scheldnaam, hem gegeven door mede-Rotterdamsche straatboefjes, naar aanleiding van de zonderlinge kleur van zijn haar. Zijn eigenlijke naam, in zijn buurt niet bekend, was Caesar Paolini en hij was de afstammeling van een familie van dierentemmers. Ook zijn vader was dat geweest, maar had zijn dieren moeten verkoopen, was gestorven en had zijn gezin in armoede achtergelaten. — Keesie voelde veel voor dieren — en toen hij eens een vechtpartij had met een jongen, die bekend stond onder den naam van „Kattenmepper" en die een hond wilde verdrinken, werd hij opgemerkt door een oud vriend van zijn vader, die werkzaam was in het circus Renz. Door diens bemiddeling wordt Keesie opgenomen onder het circus-personeel, waar hij allerlei diensten verricht. Nu kunnen Keesie Oranje's talenten zich eerst recht ontplooien en hij wordt spoedig even goed vertrouwd met de leeuwen en tijgers als de temmer zelf. — Het circusleven en dat in de woonwagens wordt heel uitvoerig en duidelijk beschreven en het zal den belangstellenden jongen lezer stellig goed doen, als Keesie te Rotterdam, waar het circus voorstellingen zal geven en waar op bepaalde uren het publiek de gelegenheid krijgt, de dieren in hun hokken te bekijken, den „kattenmepper", die een der wilde dieren staat te sarren, op niet zachtzinnige wijze uit de stallen verwijdert.

Uitgave van
VAN HOLKEMA & WARENDORF's U.M. - AMSTERDAM

DE STEM IN HET BOSCH

DOOR L. D. A. P. VAN SON

GEILLUSTREERD DOOR

EELCO TEN HARMSEN VAN DER BEEK

Prijs in prachtband . . . . f 2.90

EEN der hoofdpersonen in dit boek is een oud-notaris, die door allerlei middelen rijk was geworden ten koste van vele anderen en daardoor algemeen zeer ongunstig bekend stond. Eenige jaren vóór den aanvang van het verhaal had die notaris door een schromelijk misbruik van vertrouwen zich de gelden toegeëigend van een vriend van hem in Indië. Dat geld was de grondslag geworden van zijn fortuin. Door allerlei sluwe streken had hij dit vergroot en nu hij de eigenaar was van een groot buiten, ging hij nog steeds op dezelfde manier voort, daarbij geholpen door zijn knecht, den uitvoerder zijner plannen. — De zoon van zijn vriend komt in datzelfde dorp wonen, als leerling eener H.B.S.: hij woont in bij een leeraar, die een luidspreker uitvindt. Met behulp hiervan worden uit een hut op de heide allerlei geluiden door de lucht geslingerd in de richting van het landgoed en vragen gesteld, die zoowel bij den oud-notaris als bij zijn knecht den grootsten angst veroorzaken. Eenige weken gaat dat zoo elken Vrijdagavond door en langzamerhand ontwaakt het geweten van den heer v. Straten, en begint hij het kwaad, dat hij vroeger had bedreven, goed te maken, waardoor hij ook weer de achting van zijn dorpsgenooten terugwint. Er volgde nadere kennismaking met Bob en het eind van de historie is, dat deze later eigenaar wordt van de uitgebreide bezittingen des heeren v. Straten.

Uitgave van
VAN HOLKEMA & WARENDORF's U.M. - AMSTERDAM

JOHN BUCHAN

DE SCHAT VAN DEN ROOIRAND

UIT HET ENGELSCH VERTAALD

DOOR

A. B. VAN TIENHOVEN

Illustraties en omslagteekening van Eelco ten Harmsen van der Beek

Prijs in prachtband. . . , . f 2.90

EENIGE PERSSTEMMEN:

Een grootsche vertelling, waarvan onze jongens zullen genieten, *De Avondpost.*

... een buitengewoon spannend verhaal. *De Maasbode.*

... een prachtig boek. *Nieuwe Rotterdamsche Courant.*

... een verhaal zoo spannend, dat men er niet mee uitscheiden kan. *De Standaard.*

Uitgave van

VAN HOLKEMA & WARENDORF's U.M. - AMSTERDAM